

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 27-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG).
27-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉRE
EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

X. ÉVFOLYAM, 232. SZÁM.

DEBRECEN, 1933 OKTÓBER 13., PÉNTEK.

ARA: 10 FILLER

Vásáry polgármester súlyos megállapításai a közgazdasági élet káros jelenségeiről

»A pénzügyi intézetek maguk létesítenek ipari és kereskedelmi vállalkozásokat, a gazdálkodó és vállalkozó egyének pedig nem juthatnak hitelhez. Még a város sem kaphatott közmunkák foganatosítására, míg a pénzügyi intézetek kötelekbe tartozó vállalkozások megkapják a hitelt» — A polgármester jelentése a Speyer-kölcson fedezete körüli tárgyalásokról — Nem váltják be a Speyer-kötvényeket, mert 300.000 pengő értékű kötvény ellenében 700.000 pengő értékű ingatlant kívántak volna

A mai rendkívüli városi közgyűlés elé kerül dr. Vásáry István polgármester időszerű jelentése is, amely messze kiemelkedik a szokásos adatokat tartalmazó jelentések közül. Ez a jelentés előreláthatólag élénk vitát vált ki a törvényhatósági bizottság tagjai között. A nagy érdeklődésre számot tartható polgármesteri jelentésben dr. Vásáry István polgármester a következőket mondja:

Meg kell emlékezni arról, hogy a folyó évi terméseredményekhez a gazdasági és pénzügyi helyzet könnyedebbedése irányában fűzött remények nem váltak valósággá, aminek oka a mezőgazdasági termésvények árának rendkívüli mértékű visszaesése és az értékesítés tekintetében mutatkozó nagy nehézségek. Ilyen körülmények között sem az állam, sem a város, sem pedig a magánhitelzők nem remélhetik azt, hogy a folyó tartozásokon túlmenően hátralékos követelésekhez hozzájuthassanak, ami nélkül pedig a megbénult gazdasági élet meglevenedését várni nem igen lehet. Mindinkább nyilvánvaló, hogy a mezőgazdaság abban a harcban, amely természetellenesen folyik az egyes nemzetek között nálunk ezen túlmenően egyrészt az egyes termelési ágak között, másrészt az ingó és ingatlan vagyon között, csak akkor tudhat prosperálni, ha termésvényeinek értékesítésére olyan szervezetet tud létesíteni, amely szervezet a nagyipari termelés és az ingó tőke kezelésével foglalkozó intézmények szervezeteihez hasonlóan tudja a mezőgazdaság érdekeit érvényre juttatni, amely szervezetnek az értékesítés során szükségessé váló hitel legalább olyan mértékben rendelkezésre áll, mint azoknak a tényezőknél, amelyek eddig foglalkoztak a mezőgazdaság termésvényeinek értékesítésével. — Akkor, amikor gyakran lehet hallani azt az általánosságban tartott kijelentést, hogy közületek ne foglalkozzanak gazdasági tevékenységgel, üzemek vitelével, rá kell mutatnom arra, hogy ennél sokkal nagyobb veszedelem van abban a tekintetben, hogy azok az intézmények, amelyeknek hivatása az ingó tőke kezelése, azoktól, akiknek a maguk gazdasági tevékenységéhez felesleges ingó tőkékük van, azokhoz juttatása, akik viszont gazdasági tevékenységükhöz szükséges tőkével nem rendelkeznek, nem ezt a hivatást töltik be, hanem a kezelésükre bízott tőkét gazdasági tevékenységet folytatnak, termelnek vagy kereskednek s ezzel elvonják a kezelésükre bízott tőkét azoktól, a gazdasági alanyoktól, akiknek erre szükségük volna. Az ingó tőke kezelői, a pénzügyi intézetek maguk létesítenek túlnyomóan ipari és kereskedelmi különféle vállalkozásokat s a magánosok által kezel-

sükre bízott betéteket ezekben a saját vállalkozásaikba fektetik, aminek folytán a gazdálkodó egyének hitelhez nem juthatnak. Érdekesen mutatja ezt az a tény, hogy amíg például a város a közmunkák foganatosítására a pénzügyi intézetektől nem kap hitelt, olyan vállalkozások, amelyek az egyes pénzügyi intézetek kötelekhez tartoznak, megkapják a hitelt, hogy ezen az alapon ők végezzenek a városnak hiteltelben munkálatokat. Egészen természetesen látszik az a feltevés, hogy ezzel az eljárással a pénzügyi intézetek a nagyobb haszon szerzésére irányuló céljaikat szolgálják, mert ezen az úton megvan a lehetősége annak, hogy a munkák egységáráiban kapjanak a normális kamattelt meghaladó hasznot.

Még mielőtt a törvényhatóság korábbi határozata nyomán foglalkozhatnák a kérdéssel, szükségesnek tartom jelentést tenni arról, hogy a Leszámitoló és Pénzváltó Bank után felvett dollárkölcson hátralékos annuitásának rendezése kérdésében részint a Leszámitoló Bankkal, részint a hátralékos annuitás fedezésére a Leszámitoló Bank által nyújtott függőkölcsön elsőbbségének biztosítása kérdésében a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankkal tárgyalások folytak. Bár megítélésem szerint a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, mint trust által kezelt Speyer-kölcsonre a vonatkozó törvényben előírt biztosítás az ezen kölcson felvételkor megvált városi vagyonokkal, azok jelenlegi értékesítkésének dacára is teljesen fedezve van, sőt

ezen vagyonértékeken túlmenően fedezetül szolgál a városnak mindama vagyona, amely a Leszámitoló és Pénzváltó Bank közvetítésével felvett kölcson felhasználásával kapcsolatosan állott elő, mint az abból létesített beruházások és új létesítmények tömege. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank megtagadta, hogy ebből a vagyonszaporulathól még csak nem is egytizedrészt értékre az elsőbbséget a Leszámitoló Bank részére megadja.

Be kell jelentenem még azt is, hogy állandóan foglalkozunk a Speyer-kötvények megszerzésének kérdésével is. Egy ízben ajánlat is érkezett arra, hogy a város tulajdonában lévő s rendszerint értékesítésre kerülő ingóságok vételáraként adatnék a városnak Speyer-kötvény. Az ajánlat nyomán történt számítások azt mutatták, hogy a Speyer-kötvények és a dollár értékek figyelembevételével túlzottan is háromszázezer pengő értékű Speyer-kötvény ellenében olyan mennyiségű ingóságnak szolgáltatása kívántatott volna, amelynek a város folyó évi költségvetésének szerinti értékesítési árakkal mintegy 650.000-700.000 pengő az értéke.

Mindezek olyan tünetek, amelyek változása nélkül a gazdasági élet javulása és a gazdasági élet tényezői között a feltétlen szükséges harmóniának a biztosítása nem lehetséges.

Nemzetek és fókók tömeges letartóztatása Csehországban

A szokolok próbamozgósítást tartanak október 28-án
Tovább tart a cseh terror

Prága, október 12. Pozsonyi jelentés szerint az ottani kerületi német népművelési egyesületet államellenes működés miatt betiltották.

A feloszlott német nemzeti szocialista parlament klub titkárnőjét és ennek főlegényét letartóztatták. Azzal gyanúsítják őket, hogy a házkutatás előtt, amely előre volt látható, okmányanyagot ismeretlen helyre juttattak el.

Pusner cukorgyári igazgatót letartóztatták.

Aussigban, amely a német határhoz közel esik, különösen szigorú a cseh hatóságok fellépése. Itt a legcsekélyebb gyanu alapján már foganatosítják a letartóztatást. Magában Aussigban és közvetlen környékén eddig 169 a letartóztatottak száma.

Trautenauban letartóztatták a nemzeti szocialista pártvezetőt. A házkutatás során a hatóságok közlése szerint a póstyeni állami fogház vázlatát találták nála.

Délmorvaországban a letartóztatottak száma eddig 150. Egy nemzeti szocialista lakásán két katonai puska és löszert találtak.

A letartóztatási akció kiterjed a néppártra is. Így Banovize Trenčénban községben harminec esendőrt tartott házkutatást. Letartóztatták Fojtig István községi előljárót és a község nyolc lakosát, akik valamennyien a község régi ismert lakói. Az itt végzett letartóztatások még a Pribina-ünnepséggel kapcsolatosak, mely mint ismeretes, a tót lakosság csattanó tüntetése volt a cseh uralom ellen.

latosak, mely mint ismeretes, a tót lakosság csattanó tüntetése volt a cseh uralom ellen.

MI LESZ OKTÓBER 28-ÁN?

Prága, október 12. A „28. Rijen“, v. október 28-ika, a cseh nemzetalapítás napja, az idén jobban, mint valaha, a nemzetiségek teljes elnyomatásának jegyében folyik majd le. A cseh kormánytényezők különösen nagy fényre akarják megvilágítani az idei évfordulót, amelyet az tesz nevezetessé, hogy a cseh állam hatalmi eszközökkel teljes „győzelmeket“ aratnak a nemzetiségei fölött. Kassán és Pozsonyon át Karlsbadig és Ausseeig. A cseh félhivatalos körök nyíltan bevallják, hogy az államalapítási ünnep ezúttal hatalmi demonstráció lesz. Jelentő erre vonatkozóan a félhivatalos Prager Pressének az a fejtegetése, — hogy a lakosság a hadsereget munkában akarja látni és vele szoros kontaktust keres.

Ennek a célzatnak megfelelően Prágában a szokottnál nagyobb csapat-parádét rendeznek, még pedig ezúttal nem a városon kívül, hanem a városban belül, a Wencel-téren. — A parádén ezúttal minden csapatnem részt vesz, repülőgépek, tankok s motorizált alkulatok is. Massaryk elnök

lovon fogja végignézni a felvonulást. Jelen lesznek a képviselők és a diplomáciai testület tagjai is.

Ugyancsak az államalapítási napon a köztársaság egész területén a cseh szokolok próbamozgósítását rendelik el.

UNGVÁR MÉG MAGYAR!

Prága, október 12. A Lidove Noviny jelentése szerint Ungvár város tanácsa tegnapi ülésén a magyar nyelvnek mint tárgyalási nyelvnek megszüntetéséről akart határozni. A cseh tagok természetesen a magyar tárgyalási nyelv ellen foglaltak állást, a többség azonban, amely magyar és zsidó tagokból áll, a javaslat ellen szavazott s így egyelőre a magyar tárgyalási nyelv Ungvár városában még megmarad.

A CSEH KORMÁNY EGYHÓNAPI TISZTVISELŐI FIZETÉST — ELTÜNTET.

Prága, október 12. A Narodni-Osvoboceni arról értesült, hogy a kormány a köztisztviselők fizetését nem a hó első napján, hanem csak 15-én szándékozik kiutalni, ami azt jelentené, hogy fél havi fizetésük veszendőbe menne. November harmadán,

december hatodikán, január 9-én és február 12-én kapják az állami tisztviselők a fizetésüket. Március 15-én denne a fizetés napja, ettől kezdve minden hónapban ezen a napon lenne esedékes a havfizetés.

LETARTÓZTATTÁK AZ AUSSIGI POLGÁRMESTERT.

Aussig, október 12. Cseh távtraktiroda: Schöppe Károly dr. h-polgár-

Pest vármegye üzent Pozsony, Kassa és Ungvár magyar népének

Pest vármegye közigazgatási bizottsága tegnap Preszly Elemér főispán elnöklésével ülést tartott. Negyedi Szabó Géza szóváltette, hogy Pozsonyban és Kassán megtiltják a magyar nyelv hivatalos használatát. Magyarország vezérvármegyéje üzeni Pozsony, Kassa és Ungvár magyarságának, hogy őrizze meg a mi drága nyelvünket, a kormányt pedig kérje fel a vármegye, hogy tiltakozzék a Népszö-

mestert a felosztott német nemzeti néppárt elnökét letartóztatták.

Brünn, október 12. A német nemzeti szocialistapárt és a német nemzeti néppárt kerületi és körzeti vezetőseinek valamennyi tagjánál Brünnben és Morvaország más városaiban házkutatások voltak. Wicker Richárd a német nemzeti szocialista munkáspárt kerületi titkárát letartóztatták.

vetségnél a cseh impérium népszámlási adatainak meghamisítása ellen. Preszly Elemér főispán válaszában a következőket mondotta: — Bár a közigazgatási bizottság nem politizál, meg kell állapítanunk, hogy a felszólalóval mindenki egyetért. Pozsony, Kassa és Ungvár meggyötört lakossága mellett van lelkiünk és szívünk, velük szenevünk és velük fogunk győzni.

A budapesti diákság tüntetése a cseh erőszakosságok ellen

Molnár Jenő debreceni egyetemi hallgató volt a tüntető gyűlés szónoka.

Budapest, okt. 12. A budapesti egyetemi ifjuság tegnap nagyarányú tüntető gyűlést tartott a cseh erőszakosságok ellen. Dél előtt 11 óra már teljesen megtelt a Múzeum körüli Trefort-kert és ezer és ezer ifjú lelkesen, ütemszerűen kiáltotta:

— Vesszen Trianon! Vesszen Trianon!

Amikor a különböző fakultások diáktömegei rendben elhelyezkedtek a kertben, fellépett a szónoki emelvényre Molnár Jenő debreceni egyetemi hallgató, aki maga is éveken át a megszállt Felvidéken élt és alaposan ismeri az ottani viszonyokat, hogy megismertesse a tiltakozó nagygyűléssel a magyarság elnyomatását a Tótföldön és Kárpátalján. Megrázó szavakkal, sokszor zokogásba fulladó hangon festette le a magyarság szenvedéseit a cseh uralom alatt, amely nemcsak a magyarokat, hanem a tótokat és ruthéneket is legázolja.

Az egyetemi ifjuság sorából folytonosan a viharos felháborodás kiáltásai törtek ki, különösen, amikor az előadó szónok a felvidéki magyarság legértékesebb javainak, nyelvének kulturájának és történelmi emlékeinek elrablásáról számolt be.

Örömmel és meglepődéssel hallgatták, amikor Molnár Jenő beszámolt arról, hogy a három millió tót támogatja a Felvidéken az egymillió magyarságot, amint az egymillió magyar is segítségére siet a cseh iga alatt szenvedő tótoknak.

Molnár beszéde közben érkezett a nagygyűlésre Kornis Gyula országgyűlési képviselő, a büfésészkar ezidei dékánja. Kornis nyomban szólásra emelkedett és rövid beszédben kérte az egyetemi ifjuságot, hogy esendben hallgassa meg szónokát és utána ne vonuljon ki az utcára tüntetni.

— Maradjon ez a tüntetés — mondotta a dékán többek között — az egyetemi diákság esendes megmozdulása és ne idézzon fel külpolitikai surlódásokat.

A több ezer főnyi diákság zajosan megéljengette a dékánt, majd tovább hallgatta Molnár Jenő beszédét, aki részletesen kitért a cseh közigazga-

ANGOL-BAN PÉNTEKEN

FRISZ HALAK ÉS HALASZLÉ

NAGY SZÓTÖBBSSÉGGEL ELVETETTEK A BUDAPESTI POLGÁRMESTER ELLENI FEGYELMIT KÉRŐ INDÍTVÁNYT

Budapest, okt. 12. Budapest fővárosi törvényhatósági tanácsa esztörtökön tárgyalta a vásárpénztár ügyét és ezzel kapcsolatosan a polgármester elleni fegyelmi eljárás elrendelését előző indítványt és ezt 19 szóval 3 ellenében elvetette. A tanács ezután a vásárpénztár ügyével érdemben foglalkozott. A kilences vizsgálóbizottság javaslatait, egy kivétellel elfogadta.

TIZENNEGY NAPI FOGHÁZRA ÍTELTEK LENDVAY ISTVÁNT FELEKEZET ELLENI IZGATÁSÉRT

Budapest, okt. 12. Lendvay István író ez év júniusában tárcát írt az egyik napilapba, melyben a zsidókérdéssel foglalkozott. A tárcá tartalma miatt az ügyesség hítfelkezet elleni izgatás büntette címén vádat emelt és a bűnügyet ma tárgyalta a büntetőtörvényszék dr. Czirner Akos törvényszéki bíró elnöklésével. A tárgyaláson Lendvay István kijelentette, hogy nem érzí magát bűnösnek, a tárcát egy a parlamentben elhangzott kijelentésre felelettül írta. A törvényszék bűnösnek mondta ki Lendvay Istvánt hítfelkezet elleni izgatás vétségében és ezért 14 napi fogházra ítélte. Az ügyész az ítélet tudomásul vette, Lendvay István és védője fellebbezést jelentettek be.

Minden felülülöz
tegelegánsatb a

**kemény-
kalap**

Divatformákban . P 5.30

WERNER

Piac ucca 72.

Szelvény.
Sorsjegyszám **37694** első oszt. fél sorsjegy.

Húzás 1933 október 14 és 17-én.

név, lakás.

Itt levágandó!

Ha a szelvény számát viselő sorsjegyet a betétnél nagyobb összeggel kihúzzák, a mellékelt szelvényt kitöltve adja be a »Debrecezen« kiadóhivatalába, hol a bemutatott szelvények arányában részesül a kihúzott nyereményben.

A Nemzeti Egység törvényhatósági főcsoportja megvitatta a közgyűlés tárgysorozatát

Bejelentették, hogy a köztemetői villamosvonal rövidesen kiépül.

A mai városi közgyűlés tárgyaitak megbeszélése végett a Nemzeti Egység pártjának törvényhatósági főcsoportja tegnap este értekezletet tartott. Megjelentek az értekezleten báró Vay László törvényhatósági elnök, dr. Ruffy Vargha Kálmán és dr. Tóth Lajos elnökök, dr. Vásáry István polgármester, Balogh István, dr. Rásó Sándor és dr. T. Szűcs Géza kerületi elnökök, valamint nagyszámban a törvényhatósági bizottsági tagok.

Az értekezlet elején felolvasásra került dr. Vásáry István polgármester által a közgyűlés elé terjesztendő időszaki jelentésnek több fontos közzgazdasági vonatkozású pontja melyeket a megjelentek nagy figyelemmel hallgattak. Letárgyalta az értekezlet az inségakelő ügyét, valamint a tárgysorozat minden pontját. Ennek kapcsán szóba került a köztemetői villamosvonal kiépítésének kérdése. Gál Samu vezérigazgató bejelentette, hogy a vonal meghosszabbítására a miniszteri engedély megérkezett és az építkezés a legközelebbi időn belül meg fog indulni.

A bejelentést nagy helyesléssel vették tudomásul a párt tagjai.

Az inségmunkák fedezetének kérdése hosszabb vitát váltott ki, melynek során Czeh-Czeglédy András, Meiser Lajos, Felegyházy János, dr. Rásó Sándor, Balogh István szóaltak fel, míg Ary Lajos főszámvéző és Vásáry István polgármester reflektáltak a felszólalásokra. Kimondotta az értekezlet, hogy az inségbizottságba dr. Kun Béla elnököt, Besenyei Gyula, dr. Nagy István és dr. Sztankay F. Béla tagokat küldi ki a párt részéről. Hosszabb vita keletkezett a köztemetői létesítmények költségének elszámolásáról. Felszóltak a vitában Balogh István, dr. Hegedűs Jenő, dr. Rásó Sándor, dr. Kölcsey Sándor és még mások, míg Vásáry István polgármester minden részletre kiterjedőleg megadta a felvilágosításokat. Kimondta még az értekezlet, hogy a Háztulajdonosok Egyesülete a HONSZ által a párt elnökségéhez juttatott memorandumot támogatni fogja, amint támogatja a két memorandumot báró Vay László főispán és dr. Vásáry István polgármester.

Apponyi arcképe a Népszövetség dísztermében

Genf, október 12. A népszövetségi tanács esztörtökön ülésének tárgysorozatában az első pont Apponyi Albert gróf arcképe átadása volt. A képet, mint ismeretes, a magyar kormány ajándékképpen ajánlotta fel a Népszövetségnek. Tanczos Gábor ny. tábornok, a magyar delegáció vezetője a tanácsülésen a következőket mondotta.

— A magyar kormány elhatározta, hogy Apponyi Albert gróf arcképét, amelyet László Fülöp hírneves festőművész alkotott és ajándékozott, felajánlja a Népszövetségnek. Reám hárult a feladat, hogy kormányom elhatározásának eleget tegyek. Kérem az elnök urat, hogy a magyar kormány ajándékát szíveskedjék elfogadni.

A népszövetségi tanács elnöke a következőképpen válaszolt a beszédre:

— A Népszövetség hálásan fogadja el Apponyi Albert gróf felajánlott arcképét. Szíveskedjék a tanács köszönetét kifejezni a magyar kormánynak és a kiváló festőművésznek. Apponyi Albert gróf leggazdagabb volt közöttünk politikai tudásban és a hit és bátorság terén senki tul nem szárnyalta. A képet a főtitkár úr gondozására bizzuk. Tanczos Gábor köszönetét fejezte ki.

Csillár? Üvegkereskedelmi!

az elnöknek Apponyiról mondott szavairól. Avenoll, a Népszövetség főtitkára bejelentette, hogy a képet a Népszövetség dísztermében függesztik ki.

TÁRGYALÁS KÖZBEN LELŐTTE ÜGYVÉDTÁRSÁT ÉS EGY ORVOST.

Insbruck, október 12. Niederviesel dr. ügyvéd rodájában tegnap este hivatalos tárgyalás közben igen heves vita folyamán Leonardi dr. insbrucki ügyvéd revolverrel ráolt Niederviesel és Gröil dr. orvosra. Mindkét golyó talált. Niederviesel meghalt, az orvosnak a combját furta keresztül a golyó Leonardi dr. a tett elkövetése után gépkocsin megszökött.

Jó reggelt!

Itt hirdetek mindennap

WERNER

Piac ucca 72.

AKI HÁBORUT JÓSZOL?

Newyork, október 12. A Hearst-lapok rendkívül pesszimista jóslatot közölnek Morgenthau volt amerikai nagykövét tollából. A volt sztambuli nagykövét a következőket írja: „1934 évben feltétlenül kitér az európai háború, amely csak azért késlekedik, mert az európai hatalmak élelmiszereket gyűjtenek és egyelőre félnek a háború megindításának felelősségétől. Az ellenségeskedések nyomban kitérnek, míhelyt egy európai hatalom kel- lő ürügyet talál, hogy defenzív hábo- rút indítson meg”.

P é n t e k e n

Vegyen halat! Egyen halat!

PONTY CSUKA
SULLO KESZEG

HARCSA

HALCSARNOKBAN

József kir. herceg-u. 1.
Vérmozgóval szemben.

Az első egyetemes elemiiskolai szülői értekezlet

Dr. Jánossy Gyula érdekes előadása az elemi iskolai egyetemes szülői értekezleten — Milyen legyen az ideális iskola egészségügyi szempontból — Tanítsák szociális érzékre a gyermekeket — Gyermekek medencéjébe uszodába

Tegnap este tartották meg a Kollégium dísztermében az első egyetemes elemi iskolai szülői értekezletet, melyen a szülők zsufozásig megtöltötték

— Oda kell törekedni, — szól Jánossy a tanítók vágyának is kifejezését adva, hogy az iskola épülete minden körülmények között egészséges legyen.

A ref. elemi iskolák együttes szülői értekezlete a Kollégiumban.

a termet, még a karzatokat is. Megjelentek Márk Endre udvari tanácsos és több presbiter is, természetesen az iskolák igazgatói, tanítói szintén nagy számban vettek részt.

Az értekezletet Molnár Ferenc tel- kész, iskolaszéki elnök vezette be. — Nehéz idők, viharok járnak fel- lettünk, de ez nem fog ártani nekünk, sőt használnak végeredményben a meg próbáltatások. Megacélozzák ezek a magyar nép erejét, ellenállóképességét. Hány nemzet bukott le aranykora de- lén? Mint a nemzetnél, úgy az egye- seknél is a szegénység a legnagyobb lelki kincsek forrása lehet.

Köszöni a szülők nagy érdeklődését, üdvözli őket és felkéri az első előadót, dr. Jánossy Gyula egyetemi tanársegé- det előadása megtartására.

DR. JÁNOSSY GYULA ELŐADÁSA

Zajos taps köszöntötte dr. Jánossy Gyulát, akinek széles látóköre, tisztult felfogása az egyes kérdésekről, hatalmas tudása, kiváló orvosi képességei mindenkor lelkiélménnyé avatják elő- adásait.

— Az orvos szól most önökhöz — kezdi beszédét, — az orvos, aki félti mindenkinek a gyermekét; aki azt sze- relné, hogy mindegyik gyermekből de- rék magyar ember legyen.

Megállapítja, hogy az egészségi igé- nyek általában növekedőben vannak és ezek az igények az iskolákkal szemben fokozódnak.

Tágas udvarral bírjon, ahol a gyerme- kek futkoshatnak. Gondoskodni kell arról is, hogy az udvaron virágok, a falakon bent szép, művészi képek le- gyenek. Nagy gondot kell fordítani a tanítók és tanítónők egészségére. Ki- meri azt mondani, hogy nem ismer tudósbajos tanítókat. Emberiségéből meg hagyják az állásukban. Nem itt kellene kegyelmet gyakorolni, hanem azon a téren, hogy a beteg tanítóknak adjanak szanatóriumot és gyógyítsák meg őket, hogy ne fertőzzék meg a gyermekeket. (Helyeslés.) Iskolánövér- t és iskolaorvost kér. Utal többször is Neuber egyetemi tanár és munkatársai mérhetetlenül értékes kutatásaira, melyeket ki kell használni és tovább fej- leszteni.

Megállapítja, hogy az elemi iskolás gyermekek nagyon hajlamosak az el- piszkolódásra. Járt olyan tanyai elemi iskolában, ahol minden gyermek feje élősdivel volt tele. Külföldön az ilyen gyermeket szégyenpadba ültetik.

A tisztaságra, egészséges öltözökre a nehéz viszonyok között is lehet gon- dolni. A gyermeket nem szabad agyon- öltöztetni, mert izzad és olyan lesz, mintha priznicben lenne.

A tanítást nem kritizálja, mert ez nemcsak a tanítótól függ, hanem az előirástól. Nem érti, miért akarják a szülők a gyenge gyermekeket felmen- telni tornából. Hogy legyen abból erős felnőt? Hasonló az eset a kézimun- kával, rajzzal. Az egyetlen tárgy ez, amely megfigyelőképességre neveli a

gyermeket. A torna az ügyesség tan- táfgya, de nem az egészségé, amely- nek ma nincs tantáfgya. Nagy baj, hogy szociális érzékre nem tanítják a gyermekeket. Ezért esik szét a társa- dalmunk. A játékokrák lennének ennek a fejlesztésére hivatva, akkor érzi és tanulja meg a gyermek, hogy egymás- ra vannak utalva.

Fohtos volna a tízpercek kihasznál- lása, de ehhez a tanároknak is le kel- lene menniök az udvarra. Hiányzik az iskolából a víz, a tuss! Az amerikai köztérken és iskolákban mindenütt ott vannak a pancsolók, amelyek a le-

EMÉSZTÉSI GYENGESÉG,

vérszegénység, lesóványodás, sápadt- ság, mirigybetegségek, bőrkühtések, kelések, furunkulosok eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz szabályozza a belek annyira fontos működését.

a gyönyörű Nagyerdő. Igaz, hogy a nagyerdei uszodából hiányzik a gyer- mekek külön medencéje.

Debrecen ösödök óta az iskolák vá- rosa volt. Ezt a nevet meg kell tartani és arra kell törekedni, hogy a debre- ceni iskolák minta iskolák legyenek. Több napot, vizet, levegőt az iskolás gyermekek számra. Kéri a szülőket, hogy támogassák az orvosok erre irá- nyuló küzdelmét a tanítókkal együtt.

Öszinte és zajos tetszésnyilvánítás követte dr. Jánossy Gyula magas szín- vonalu és sok igazságot tartalmazó na- gyon értékes előadását.

Benyhe Imre tanító, tantestületi al- elnök művészi tehetséggel szavaltat adott elő nagy hatással.

Utána Törös Károly testületi elnök tartott előadást „A gyermek a rózsás- arcu jövőndő” címen. Kifejtette, hogy a család és az iskola összefogásától függ az egyén és a nemzet jövője. A nevelőnek a gyermek lekéit ismernie kell, hogy eredményt érjen el. Beszél a gyermek lelki tulajdonságairól. Majd a régi és új metódusokat hasonlítja össze s fontosnak tartja, hogy az elemi és a középiskola közös módszerrel dol- gozzanak.

A közönség meleg tapssal jutalmazta az előadót, majd az értekezlet Molnár Ferenc elnök zárószavaival ért véget.

Csil'ár? Úvegkereskedelmi!

Tizenhatezer pezetával társat keres egy spanyol hidalgó

Ismét utnak indult egy fantasztikus spanyol szélhámosság.

A nemzetközi bűnügyi ügyforgal- lomnak valamikor szinte állandó tárgyát képezték a spanyol kineske- resők szélhámoságai. Nagyvértékű kincsek felkutatásához kerestek társat világszerte. Aranyak, ékszer- drágakövek, sok évszázaddal ezelőti kalandok szerepeltek ezekben a Lis- tóriákban és nagyon sok hiszékeny ember be is ugrott a kineskeresők- nek, akik zsebrevágva a pénzt, soha többé nem jelentkeztek.

Most ismét jelentkeztek a spanyo- lok, akik újszerű mesével próbálko- nak pénzt szerezni a hiszékeny em- berektől. Néhány nap óta több deb- receni úriember gondosan gépelt né- met és románnyelvű levelet kapott, amelyet a spanyolországi Barceló- nában adtak fel. A levélirő rendki- vül virágos és udvarias stílusban előadja, hogy a nehéz gazdasági vi- szonyok közepette tönkrement, e- d- be jutott, bár nagy vagyona van, de nem tudta idejében értékesíteni. Emiatt börtönbe is került. Ha azon- ban akadna, aki segítene rajta na- gyon megintalmazná, mert a csőd- dacára is hatalmas vagyona ura. Mi- előtt ugyanis börtönbe került, az

egyik francia vasuti állomáson elhe- lyezett egy bőröndöt, amelyben ren- geteg drága ékszer van elhelyezve.

ASPIRIN
tabletták

bevittek a meghűlés első jelei-
nél és fejfájásnál

A hőrönd elismervényét azonban ki kell váltani a zálogból. Van azonkívül egy negyedmillió svájci frank követelése, amelyet peres úton be lehetne hajtani. Az ügyvédi költségeket azonban előlegezni kellene, de ő a börtönből nem tud pénzt szerezni és ezért társra volna szüksége, aki az ügyeit lebonyolítaná. A társnak azonban tizenhatezer pezettával kell rendelkeznie, hogy az ügyeket megindithassa. A pezetták ellenében aztán ha minden sikerül, esengő svájci frankokat kapna vissza busás haszonnal és kamatokkal együtt.

A frantasztkus levelek címzettjei a rendőrséghez fordultak és a rendőrség a budapesti spanyol követségtől kért felvilágosítást. A spanyol hatóság aztán felvilágosította az érdeklődőket, hogy az ilyen és ehhez hasonló formájú csalások annyira mindennaposak Spanyolországban, hogy a spanyol büntető törvénykönyvnek már külön paragrafusa is van ezekre a kinoskereső és más furfangos mesével operáló szélhámosokra. Remélhetőleg senki sem akad, aki ilyen módon akarná gyümölcsötvetni amugy is rika pezettáit.

Némethy Károly budapesti ref. egyházmegyei gondnok fejtegetései István királynapjáról

Budapest, október 12. Csütörtökön délelőtt tartotta ezévi rendes közgyűlését a budapesti ref. egyházmegye. Némethy Károly dr. egyházmegyei gondnok megnyitójában ezeket mondta:

— Velem együtt sok jó magyar ref. ember régóta fájtalja, hogy Szent István-napján nincsenek közös és általános igazi magyar nemzeti emlékünnepeink. Évenként egyszer ugyanazon nagy elgondolás szolgálatában találkozhatnánk minden pártpolitikai, társadalmi, nemzetiségi, szociális és vallásfelekezeti elkülönülés félretelésével és legalább is eszményileg egy és ugyanazon oltáron áldozhatnánk minden jó magyar ember. István király, magyar király, a magyar állam, a magyar nemzet, a magyar egység, az alapjában máig megmaradt magyar

közigazgatási rendszer, a magyarországi kereszténység megalapozója a nagy magyar ember, éppen úgy a reformátusoké, mint más vallású testvéreinké, tehát a reá emlékezésben, dolásunk szerint megfelelő ünneplésé- az István- király napjának a mi elgondol- ben minden jó magyar ember minden lelkiismereti kényszerrel menten, minden református világnézet feláldozása nélkül résztvehet. A minél impozán- sabbá váló István király napja az egységes magyar nemzeti ünnepnek belső és külső ereje csak közelebb vi- het bennünket minden jó magyar em- ber, mindennapi imájába foglalt leg- főbb vágya teljesüléséhez, a Szent István birodalma feltámadásához.

Eljénzés fogadta Némethy Károly fejtegetéseit.

Dr Antal István miniszteri tanácsos a „Nemzeti munkahét” céljairól

Budapest, október 12. A TESz november hó 11—19 között rendezti nemzeti munkahétét. E nagyarányú nemzet propaganda hét hatalmas lendületet óhajt adni minden magyar munkakedvnek és ugyanolyan lendülettel kívánja szolgálni a nemzeti egységnek, a magyar összefogásnak nagy gondolatát is. A TESz-nek vezetősége felkérte dr. Antal István miniszteri tanácsost, a miniszterelnökség sajtóosztályának főnökét, a TESz sajtóosztály elnökét, hogy a magyar sajtó képviselői előtt ismertesse a nemzeti munkahét jelentőségét. E sajtóértekezlet csütörtökön este folyt le a TESz székházának nagytermében. Az előadói ülést dr. Baross Gábor, a TESz országos elnöke nyitotta meg, aki üdvözölte a megjelenteket, Antal István dr. miniszteri tanácsos nagy érdeklődéssel kísért előadásában többek között ezeket mondta:

— A nemzet egyetemét érintő nagy problémákban és ilyen problémák felett döntő pillanatokban a magyar sajtó mindig szilárd egyöntetűséggel állott azok mellett, akik felelősek a nemzeti érdekek védelméért. Ezt az egyöntetűséget kérem a magyar sajtótól, a nemzeti munkahét megítélésében és támogatásában is. Igen nagy küzdelemben állunk a nemzet létének és jobb jövőjének biztosításáért, amely küzdelem nem kíván ugyan véráldozatokat, de gazdasági és egyéb téren még a véráldozatoknál is nagyobb áldozatot, amely makacs lelki ellenállást és töretlen etikai erőlködést követel mindnyá junktól. Főként pedig azt, hogy a közvélemény figyelmét eltereljük a meddő és kiesinyes napi béka-egérharc politikai és pártvillongások kizárólagos szemléletétől és egyetemlegesebb, produktívabb és magasabb problémák felé irányítva tekintetét, megismertessük vele azon kérdések komplexumát, amelyek megoldása hosszú időre dönti el a nemzet sorsát. A nemzeti munkahét célja, hogy rádobbentse a magyar nemzetet a való helyzetére és sorsdöntő élet-problémákra, hogy levonja a szükséges konzekvenciákat és e konzekven-

ciák eredményeként kellőleg előké- szítse, alátámassza a magyarság nagy önvédelmi harcát. Kell, hogy minden társadalmi réteg, termelőosztály és alkotóegység a maximális teljesítményt nyújtsa a nemzet javára, erőit a vég- sőkig kifejtse és kell, hogy az ilyen tökélyre fejlesztett erők egységes cél- kitűzés keretében szolgálják és bizto- sítsák a nemzet egyetemének s minden dolgozó tagjának jogát a zéléthez és a boldoguláshoz. A nemzeti munka- hét azt akarja elérni, hogy minden termelő osztály valamennyi társadalmi ré- teg tudásának javát, erőlködésének maximumát hozza felszínre. Hangsu- lyozta még, hogy a nemzeti munkahét minden termelőosztály és társadalmi réteg problémáinak külön-külön való felsorakoztatásával mindezeknek egy- séges keretben leendő beállításával s az egész akció teljesen politikamentes vol- tával akarja célját az egységes nemzeti társadalmi megmozdulását és reális célok felé való összefogását elérni.

Az előadást hosszantartó lelkes taps kísérte.

ROKONSZENVES

MEGNYILATKOZÁS A NÉPSZÖVET- SÉGBEN MAGYARORSZÁG IRÁNT.

Elfogadták Magyarország pénzügyi helyzetéről szóló jelentést.

Genf, okt. 12. A népszövetség tanácsának ülésén Bruce pénzügyi bizottsági elnök előterjesztette Magyarország gazdasági és pénzügyi helyzetéről szóló jelentését. Pelenyi János meghatalmazott miniszter a jelentést kormány nevében elfogadta és köszönetet fejezte ki a tanácsnak az előadónak, valamint a pénzügyi bizottságnak és a nemzete- tek szövetsége szerveinek e tárgy- ban végzett munkájáért.

Az elnök kijelentette, hogy nagy érdeklődéssel s rokonszenvvel kísérte a magyar kormánynek a gazdasági és pénzügyi helyzet megjavítá- sára irányuló működését. Annak a reményének adott kifejezést, hogy ez a törekvés a valamennyiük által által óhajtott eredményekhez is vezet. Ezzel a tanács a jelentést tudomá- sultul vette.

Zita királynő befejezte római tárgyalásait

Kihallgatáson jelent meg a pápánál.

Róma, okt. 12. Csütörtök reggel utazott el Rómából Zita királyné. Ezzel az Olaszországban megindított tárgyalásai befejezést nyertek. Tegnap a királyné több ízben is meg- jelent az olasz királyi palotában, este pedig harmincöt percig tartó ki- hallgatáson jelent meg a pápánál.

Este 7 órakor a svájci gárda dísz- őrsége állott föl a Vatikán kapujá- nál és fogadta a királynét, aki fél 8 órakor távozott el a pápa dolgozó- szobájából.

Ebben a pillanatban még tulzot- nak tekintik azokat a külföldi híre- ket, amelyek a Habsburg-ház és a Savoyai-ház között tervezett családi kapcsolatok létrejöttét már a közeli napokra teszik, mert kérdés, hogy Zita királynénak sikerül-e legyőznie az akadályokat.

Jól informált helyről származó hír szerint Ferenc Ferdinánd fiait kihallgatást kapnak Mussolinótól és a megbeszélésen az osztrák arisztokraták szerint felteszik a Ducenak azt a kérdést, hogy milyen szemmel nézné Olaszország a Habsburgok ausztriai restaurálását? Hír szerint Zita királyné megerősítette Ferenc Ferdinánd fiát, Hohenberg Miksa herceget abban a vezéri pozíciójában, amelyben őt az osztrák legiti- misták elismerték. Hír szerint a ki- rályné őt bizta meg a legitimizmus politikai irányításával. A Hohen- berg hercegek még néhány napig Rómában maradnak és kihallgatá- sra mennek a pápához.

Zita királyné most gyermekeivel Viareggio-ban várja meg a további eseményeket.

Siriust, az ismert jóst, két napra elitelték Szegeden

Szeged, október 12. Siriust, az is- mert időjóst és menedserét, Körösi Béla volt fővárosi hírlapíró, néhány nappal ezelőtt Szegedre érkezett, ahol az Attila utcában nyitott „rendelőt”. Állandóan nagy tömegek keresték fel Siriust mestert. A rendőrség két detek- tívnek megbízást adott, hogy kutassa ki Sirius szegedi működését. Tegnap reggel a detektívek jósoltattak maguk- nak pénzt adtak Siriustnak, azután, visszasiettek a rendőrségre, ahol fel- jelentést tettek. A kapitányság utasítá- sára a detektívek előállították úgy Siriust, mint Körösit, majd azonnal átkísérték a járásbírószágra, ahol dr. Gál járásbíró tárgyalás alá vette az ügyet.

Kihallgatta Siriust, aki elmondotta, hogy ő tudományos alapon állapítja meg egyesek jövőjét, a születési évből és a tenyérből csillagképet készít és ennek alapján tudja megmondani mindenkinek a jövőjét. Főleg azon- ban jellemrajzzal foglalkozik, pénzt soha nem kér, csak azt fogadja el, amit a felek önszántukból adnak.

Hivatkozott Károly román királyra és előkelőségekre, akik ugyancsak sok esetben kikérték tanácsát és mindig meg voltak elégedve.

Kihallgatta a bíróság a detektíveket akik elmondották, hogy nekik is jósolt Sirius, az egyik 1.50 pengőt, a másik két pengőt adott a jóslásért. Ismerte- tett egy röpecdudlat, amely hangoztat- ja, hogy Sirius mindenkinek meg- mondja a jövőjét.

A bíróság bűnösnek mondotta ki úgy Siriust, mint Körösit Bélát, kihá- gásban és ezért egyenkint 2—2 napi elzárásra ítélte őket.

Az ügyészi megbízott indítványára a bíróság elrendelte mindkettőjüknek azonnali letartóztatását. Ugy Sirius, mint Körösi fellebbeztek az ítélet el- den és felfolyamodtak a letartóztatást rendelő végzés ellen, ez azonban nem akadályozta meg, hogy rögtön börtön- őrt ne adjanak melléjük, aki lekísérte, őket az ügyészség fogházába, ahol a kétnapi elzárásbüntetést ki fogják állítani.

Gróf Klebelsberg Kunó

1932 október 11.

Amikor megírják majd a hőskölte- ményt, hogy egy darabokra szaggatott nemzet miképpen akarta lelke összetört darabjait egységbe forrasztani új tűz- ben és új fényességben, akkor egy ne- vet kell felhívni, aki egy egész nemzet kultursorsát, boldogságát, épülését, jó- vá felemelkedését és igazságának hitét hordozta tüzes lelkében, mely már az örök életbe költözött.

Ugy kell szeretni magyarságunkat, mint ő szerette, halálba viendő apostolo- kodással, úgy kell tudni rajongani, mint ő, futóhomokra bátran álompa- lotákat építeni, míg az erős hit erejével valósággyá válnak és megállnak. Példát kell venni róla, hogy kiesinyesség, gáncs, közöny, gunyolódás és akadályok gátjai ellen szent ügyért büszke boldogság küzdeni.

Kigunyolták a kulturfőlényt és ő az alatt nevelte az új magyarságot, melynek java a kisebbségi magyarság szellemi vezetésére lett volna hivatva. Kigunyolták tanyai iskoláit, mely a magyar parasztságot akarta felemelni nem az alkotmány, hanem a szellem sáncaiba, ahová gyarló lelkek nem akarták beengedni. Kigunyolták kül- földi kollégiumait, melyeket a magyar szellemi propaganda külföldi centru- maiból akart kiépíteni. Az összeomlás után hány terv, vágy omlott össze szap- panbuborék gyanánt, mert nem volt mögötte önzellen, izzó akarat, Klebels- berg mintha érezte volna, rövid az ideje, hét év alatt többet alkotott, mint elődei félszázad alatt. Gróf Klebelsberg minden faji elmélet ellenére a legma-

gyarabb kulturember volt Széchenyi István óta, aki a magyar szellemi élet minden területét átjárta szelleme és kulturája rakéta repülőgépeivel.

Egy éve, hogy hirtelen letűnt a ma- gyar égről. Innen is, onnan is híre jön, hogy szobrát akarják felállítani. Ré- gen felállította az ő szobrát, saere pe- renniss hatalmas alkotásaiban, egy egész nemzet legjobbainak lelkében.

Csillák? Üvegkereskedelmi!

A BUKARESTI PÉNZZÜGY- IGAZGATÓSÁG MEGBÜNTETTE A PÉNZÜGYMINISZTERIUMOT.

Bukarest, október 12. Az egyik bu- karesti kerületi pénzügyigazgatóság megállapította, hogy a pénzügyminisz- terium elmulasztotta az egyik tulaj- donában levő épületet adózás céljából bejelenteni s ezért a kerületi pénzügyi igazgatóság a pénzügyminiszteriumot 20 ezer lei pénzbírsággal sújtotta és 40 ezer lei évi adót vetett ki rá.

DOLLFUSS MEGEGYEZETT A HEIMWEHRREL.

Bécs, okt. 12. Dollfuss kancellár és Starhemberg herceg, a Heimwehr vezére között megegyezés jött létre, hogy Dollfuss maga lesz a Hazafias Front vezére és Starhemberg herceg mint helyettese fog működni. Ezután a megállapodás után a herceg kijelentette, hogy a Heimwehr ezzel végleg beleolvad a hazafias frontba. Arról még nincs hír, hogy vannak-e Starhemberg hercegnek még továb- bi feltételei is, így például az, hogy a Heimwehr egyes vezető tagjait áll- lamtitkárokká kell kinevezni.

A kanadai buza versenye a mezőgazdaság bajainak főoka

Mosolyra keltő az a tanács, hogy a magyar gazda buza helyett természetesen szójababot vagy ricinust — Érdekes kijelentések a Gazdasági Akadémia tanévnyitó közgyűlésén

Most tartotta tanév megnyitó ünnepélyét a debreceni Gazdasági Akadémia. A Nemzeti Híszkegy elimádkozása és a Himnusz elneklése után Ruffy Varga Kálmán dr. felsőházi tag, az akadémia igazgatója tartott megnyitó beszédet, amelyben ismertette az ifjúság előtt azt a magaslatos hivatást, amely az akadémia hallgatóira, mint a jövő gazdanemzedékre az agrár Magyarországon vár. Vázolta az akadémia fejlődését, az Alföld problémáit, itt különösen a buza minőségi termelésével foglalkozott tüzetesen. Kifejtette, hogy gazdasági bajaink főoka abban rejlik, hogy a Manitoba, Saskewan és Alberta buzák Kanadából Fiuméba, Trieszbe, Hamburgba szállítva mászánkint csupán 5 P 60 fillérbe kerülnek és a fuvar nem több mint 1 P 60 fillér mászánkint. E bajon csakis buza-termelésünk megszervezésével, buza-kataszterek létesítésével és egyformán külön és nagyobb tömegű buzaszállításokkal segíthetünk, annál inkább, mert a magyar lisztből készült sütemény nehezebben szárad és kellemes aromája van, ami a kanadai búzából készült süteményekből hiányzik. Mosolyra keltőnek minősítette azt a tanácsot, hogy buza helyett terjesszen a gazda ricinust, vagy szójababot. Aki ilyen tanácsokkal szolgál, az nem ismeri buza-termelésünk nagyságát, mert olyan növény alig képzelhető el, mely a magyar talajon és klíma alatt akkora területen volna termeszethető, mellyel a buza-területet érzékenyen csökkenteni lehetne. A buza-területek csökkentését több mesterséges takarmány termesztésével és intenzívebb állattenyésztéssel lehet még észrevehetőben csökkenteni, de mással ez idő sze-

rint nem. Ismertette továbbá az öntözés és a Tisza hajózás kérdéseit. Végül felhívta az ifjúságot a komoly munkára, a minden irányú szakképzésre és a sport művelésére, hogy ép testben ép lélekkel induljon a gazda pályára. Ezután Kesztyűs Lajos dr. tartotta meg tanév megnyitó értekezését. Az üzemgazdasági tudományok tanítása címen. Előadásában a termelőtechnikai tudományok fontosságának a hang súlyozása mellett kidomborította az üzemtan tudományok jelentőségét, a jelenlegi gazdasági válság megszüntetése és a valóban belterjes magyar mezőgazdaság elérése érdekében. Fejtette azokat az elveket, amelyek az üzemtan, számvitel és kereskedelem tanításánál érvényesülnek. Rátért azután az általános üzemtanra, mint a gazdaságtan magjának a jelentőségére, kiemelve, hogy az a gazdaságtan, mint élő organizmus-sal foglalkozik. Kifejtette, hogy egy mezőgazdasági szaktárgy sem alkalmas annyira a gazdai élethivatás és munkabeosztás nevelésre, az itélőképesség fejlesztésére és teljesítőképeség növelé-

A piaci árusok a vasárnapi munkaszünet kiterjesztését kérik a debreceni piacokra is

A Debreceni Vásári Kereskedők és Piaci Árusok Társulata memorandummal fordult a kereskedelemügyi miniszterhez, amelyben bejelentik, hogy körülbelül négyszáz főnyi piaci árus tagérdekeltsége, kívánsága szerint hozzájárul a vasárnapi munkaszüneti zárórához és kéri annak kiterjesztését a

debreceni piacokra is.

A munkaszüneti zárórával kapcsolatosan a piacokon tapasztalni kellett azt, hogy a vásárló nagyközönség amikor élelmiszer szükségletét legnagyobb részét már a szombati nap folyamán beszerezte, semmi célját nem látta annak, hogy a vasárnap 10 óráig tartó

Itt a film, amely minden nőt érdekel!

Férjfogás

Egy kis senki szerelme és karrierje.

Ir'a: Bónyi Adorján.

Rendezte:

BOLVÁRY GÉZA

Főszereplő:

GUSTAV FRÖHLICH

MA Előadások 5, 7 és 9 órakor. **VIG-MOZI**
Jegyelővétel d. e. 11-től 1 óráig.

sére, mint az üzemtan. Végül lelkiismeretes, kötelességteljesítő és kitartó munkára buzdította a hallgatóságot.

Az előadás után a Szózat éneklésével ért véget az akadémia 67. tanévét megnyitó ünnepélye.

piacot meglátogassa, amely magatartás a piaci árusokat arra az álláspontra juttatta, hogy a vasárnapi munkaszünethez hozzájáruljanak, mert elsősorban kereseti lehetőségük sem nyílt a vasárnapi piacokon, másodsorban pedig saját egyéni és családjaik érdeke is megkívánja azt, hogy a vasárnapi nappal egy teljes és egészséges rendelkezésükre álló munkaszüneti naphoz jussanak.

A kereskedelemügyi miniszterhez elküldött memorandummal egyidejűleg bejelentésük egy-egy példányát megküldötték a polgármesteri hivatalnak, főispáni hivatalnak és a Kereskedelmi és Iparkamarának.

Csillár? Üvegkereskedelmi!

A VÉRES FÖLD

REGÉNY.

(86. folytatás.)

A cigány új hallgató nótát kezdett, de a szemét le nem vette egy világit Rohácsy Lehelről, aki azonban úgy viselkedett, mint ha nem is hallaná a muzsikaszót.

— Hej, ha én fiunak születtem volna, — sóhajtott fel hosszú család hozzáfordult, mire aztán az egész család hozzáfordult.

— Bizony, azt magam is jobban szerettem volna, — nevetett fel kedélyesen Falvy.

— Nem jobban, mint én, apám, — sóhajtott újra Boris.

— Már én csak megelégszem lány sorsommal, — mosolygott boldogan Maresi.

— Azt hiszi, Boris, hogy a fiuknak jobb sorsa van? — kérdezte Lehel.

— Összehasonlíthatatlanul jobb, — nézett a távolba a nagyobbik leány.

— Most például mit csinálna, ha történetesen fiunak született volna?

— Isten igazában, kedvem szerint kimulatnám magam, — nézett a leány a fiu szemébe.

— És így nem teheti meg?

— Így nem, én igazi mulatásra gondolok, — rázta meg aranyfürtös fejét a leány, jelezvén, hogy rajta csak a fiunak születés segítene volna. Ekkor intett alig észrevehetőleg Lehel a cigány felé aki úgy meghajlott, mint szélben a nádszál és menten rákezdte:

— Ha az Isten nem egymásnak teremtetett!...

Az egész nótás kedvét beleöntötte a cigány a hegedű szavába és senki se csodálkozott azon, hogy könnyet esalt ki ez a muzsikálás a Boris szeméből. Nem látta azt az anyján kívül más csak Lehel és abban a pillanatban szerette volna lecsókolni azt a két könnyesepet a leány szeme szögletéből. Lehel a cigányt

figyelte most már, Maresi pedig a Lehel szokásosnál pirosabb arcát, míg Boris a könnyein keresztül semmit se látott. Vége szakadt a könnyetszítő nótának a Lehel intésére felzendült a Maresi nótája.

— Mikor beszélt a cigánnyal? — fordult Maresi Lehel felé.

— Figyelje csak, Barika, milyen gyönyörű ez a nóta, — tért ki a válasz elől a fiu.

— Kitalálta tudta meg a nótámat? — kérdezte tovább Maresi.

— Hát ez a maga nótája? — nézett huncutul és túlboldogan a fiu.

— Csak ne is tagadja, mert láttam, mikor a szemével intett a cigánnyal...

— És olyan nagy baj az, ha integető viszonyban vagyok a cigánnyal, — lett egyre jobb kedve Lehelnek.

— Nem baj éppen, de nekem egy szót se szolt erről. Bizonyosan Boris árulta el a nótám...

— Ne kérdezze most, kedves, hanem örüljön velem együtt ennek a szép nótának, mert én a gyönyörűségtől úgy is elsirom mindjárt magam... Ilyen nótát még nem teremtett szerelmes ember szíve, mint ez a nóta, — beszélt szerelméről egészen ittasan Lehel.

— Istenem, de szép, meg tudna halni az ember, ha ezt hallja, — mondta halkán Maresi inkább a fiu szavára, mint a cigány muzsikájára előzve.

Végre hosszú, nehéz esztendőket kedvtelensége után meglelte a cigány a kedvére való emberét. Míg játszott, beleképzelte magát az elmúlt idők mulatásaiba és a megszállás óta most először játszott ki minden visszatartott kedvét. Addig közeledett, addig hajlingózott, míg végül is odalajolt a nótákat nagyon is átérző fülek mellé. Rohácsy Lehelből most

pattant ki a magyar nótás kedv egész uri mivoltában. Különben is úgy érezte, hogy a túlárado boldogságtól széjjelpattan a szíve és elszakad a lelke húrja. Tudott kacagva sírni, hogy aki reá nézett, az elfelejtette a háta mögött settenkedő fekete gondot. Emberére talált a cigány és ő is a jó kedv megtestesült álma lett, hogy még szüneteket is elfelejtett tartani.

Négy óra volt, mikor asztalt bontott a nagyasszony.

Hazafelé menet Lehel úgy érezte, mint mikor otthon május végén, június derekán a telt kalászbúza táblák végénél a háta mögött Isten illatos leheletét szivta tele tüdőre. Érezte a sárguló búza táblák felségesen egyszerű illatát.

— Érik a búza, — simogatta enszavával a szívet és erős karjával magához szorította a Maresi finom kezét. Nem állhatta meg, hogy a lelkében feltűnt képre fel ne hívja a leány figyelmét is.

— Kicsi Maresi, látott már maga sárguló búza táblát?

— Nem láttam, — csodálkozott a kérdésen Maresi.

— Kevés olyan és ahhoz hasonló gyönyörűséges érzés van ezen a világon, — beszélt szerelmesen a fiu.

— Hogy jutott ez most az eszébe?

— Tudom is én, csak úgy. Valahogy olyan érzésem van most, mint mikor a jóillatú búza táblák végében állok és figyelem az Isten gondosságát. Ha egyszer maga is érezni fogja ugyanezt, akkor majd megérti azt is, amit most nem tudok megmagyarázni, kicsi Maresi. Érik a búza és olyankor az ember szeretne leborulni az áldott vetések őseréjű földjére, hogy megesejölje azt, a minden munkának reményét, pazar kézzel ontó fekete rögöt. Kicsi Maresi, ilyen esőkosan édes vetés lábánál állok most is. Csak egyet kérek még a jó Istentől, hogy ezt az aratást is adja meg...

(Folytatjuk.)

Szép siker mellett zajlott le a Szent Erzsébet Egyesület bábszínház előadása

Tegnap délután tartotta meg szép sikerű bábszínházi előadását a Szent Erzsébet Egyesület a Kalazanti Realgimnázium dísztermében. A báb színházi előadás igen érdekes és értékes művészetet reprezentál itt Debreczenben, hiszen a külföldi mintára készült előadás úgy megrendezés, mint kidolgozás szempontjából a legelőkeltebb stílust képviselte. Egyébként is ismerjük néhány esztendő óta ezt a kis színházat s hovatovább egyre szebb és szebb sikerrel, művészi eredménnyel hódítja meg a debreceni közönséget.

Jelen alkalommal előadták „Tengerszem tündére” című bábjátékot, melyet Jókai, a nagy mesemondó után bábszínházra dolgozott át dr. Varga Emilné és Muraközy László festőművész. Pompás és a darab stílusához minden tekintetben méltó pompás muzsikát Csanak Béla karnagy szerzett és Huszka Jenő Tünder szerelem című operettjéből vették át részleteket.

A kiesi miniatűr színpadon úgy folyt le az előadás, mintha valóban egy nagy komoly színház előadását néztük volna. A pompás kiállítású báboknak megfelelőleg adták vissza a beszédet a függönyök mögött a nagyszerűen megválasztott szerep-

lők. Dr. Varga Emilné, Vajda Julia, Orosz Árpád, Bakó József, Varga János, Vajda Mariska, Orbulov Bözsi, Szabó János adtak hangot a kis szereplőknek olyan tökéletes művészettel, mintha valóban a kis színpadon folyt volna le a beszélgetés.

Az egyes énekszámokat Vajda Julia, Orosz Árpád, Bakó József, a városi zeneiskola kiváló növendékei, Hoór Tempis Erzsébet tanítványai énekelték igen nagy siker mellett.

A zongoraszámokat B. Rotschnek Róza urasszony látta el invenziózus művészetével és tökéletes játékkészséggel.

A bábszínház hatalmas sikere első sorban dr. Varga Emilnének érdeme, kinek nagy segítségére volt Varga János. Az egyes énekszámokat pedig Hoór Tempis Erzsébet énekművésznő tanította be.

Eppen a nagy sikerre való tekintettel ma, péntek délután megismétlik az előadást a róm. kath. gimnázium dísztermében. Két előadás is lesz ma délután, még pedig 3 és 5 órai kezdettel. Belépésre jogosított műsor kapható Nagy Józsefné urnónél, Szent Anna uca 29., vagy a gimnázium portásánál.

A bábszínház közönsége.

Lopott almákból raktárt rendezett be a Váradutcai temetőben

Visszament előbbi helyére, hogy ledolgozza az elsikkasztott 60 pengőt s újabb lopásokat követett el — A debreceni törvényszék 8 hónapi börtönrre ítélte egy enyveskező kifutót

A debreceni rendőrség a múlt héten fogta el a Váradutcai temetőben Tóth József 19 éves napszámot, aki mint Jelenc került ki az életbe. A télen Grósz Endre debreceni pékmesternél kapott alkalmazást mint kifutó, de nem becsülte meg magát, mert egy alkalommal a rábizott 60 pengőt elsikkasztotta. Emiatt a törvényszék 6 és félhónapi börtönrre ítélte. Kiszabadulás után Tóth József ismét jelentkezett Grósz Endrénél s így szólt hozzá:

— Ugy gondoltam, hogy legjobban lesz, ha visszatérek a jótra. Eljöttem, hogy tessék visszafogadni... Le akarom dolgozni a 60 pengőt.

Grósz Endre hitt a fiúnak és visszafogadta. Tóth azonban nem változott be a hozzáfűzött reményeket és kenyeret, abroszt, kabátot, fejszét, lókefét és liszteszákot lopott el gazdájától, akinél alig dolgozott valamit. Ezzel azonban még nem érte be. A Grósz zsákjában a Wolff-féle telepről esetenként összesen 90 kiló almát lopott el és a zsákmányt a Váradutcai temetőben rejtette el. Az almákat szénával fődte be, nehogy valaki észrevegye.

Szombaton azonban a rendőröknek

feltűnt Tóth József, aki éppen az almákon feküdt. Igazolatták s ekkor kiderült, hogy lopott almákat rejtget a temetőben.

A gyorsított eljárás alapján eszirtőkön vonta felelősségre Tóth Józsefet dr. Jankovich Jenő tanácselnök. A vádlott beismerő vallomást tett. Bevallotta, hogy a Grószéktól lopott liszteszákban hordta össze a Wolff-telepről a 90 kiló almát.

— Hát aztán mit akartál az almával? Talán csak nem ezzel akartál kiteleni?

— Nem. Egy kis ruhát akartam csináltatni az árúból.

— Hogyan került az alma a temetőbe?

— Odavittem éjjelenként és letakartam szénával. Legutóbb is rajta háltam s így találtak meg a rendőrök.

A bizonyítási eljárás befejezése után Jankovich tanácselnök kihirdette az ítéletet, amely szerint a bíróság két rendbeli lopásért 8 hónapi börtönbüntetéssel sújtotta. Az ítélet jogerős.

Csillán? Üvegkereskedelmi!

A TISZANTULI SZÉPMÍVES CÉH VÁLASZTMÁNYI ÜLÉSE

A Tiszántuli Szépmíves Céh tegnap délután öt órakor a Városháza kistanácstermében választmányi ülést tartott. Az ülést Csobán Endre ügyvezető elnök nyitotta meg és vezette. Az ügyeket Benke Tibor és Pálnagy Zsigmond terjesztették elő. A választmányi ülés tárgyai közül legfontosabb volt a közgyűlés előkészítése. A tárgysorozatra, a tisztikar és választmány kiegészítésére vonatkozó javaslatokat a választmány egyhangulag tette magáévá. A közgyűlés időpontját a választmány folyó hó 21-én, szombaton délután öt órára tűzte ki. A TESz felhívására a Céh belépett a Társadalmi Egyesületek Szövetségébe és a Szövetség központi választmányába dr. Kovács Andor egyetemi tanárt, a Céh egyik társelnökét delegálta. Dr. Baranyi János zeneiskolai igazgató indítványára elhatározta a választmány, hogy évenként megújuló kiadványt indít meg, amelyben tiszántuli, eddig még sehol meg nem jelent népdalokat közöl hangjeggyel és képzőművészeti illusztrációkkal. A választmányi ülés ezeken kívül még főbb kisebb jelentőségű ügyben is határozott.

Csikszentmártoni Szabó Sarolta és Ruttká Arpád esküvője.

A dán főiskolások Debreczenben ma bemutatják a mozgás szinfoniáját

A testisépség kialakítása dán gimnasztika által

A testi szépség kialakítását fogják bizonyítani azok a dán testnevelési főiskolások, akiknek 14 hölgy és 14 férfiből álló mintacsapata igazgatójuknak, Niels Bukhnak, — a dán vagy mozgásos gimnasztika megalapítójának — vezetésével ma Debreczenbe érkeznek, hogy délután 5 órakor a városi színházban az emberi munkabírás, az elérhető ügyesség és ruganyosság legnagyobb fokát mutassa be a közönségnek.

Hogy a dán tornász hölgyek és férfiak szép alakúak, az nemcsak egyéni megállapítás, hanem az újságok kritikái is a következőket írták róluk beszámolóikban:

»A dán nemzeti zászló alatt a test rugékonny izmait eláruló világoskék trikóöltözetben 14 tökéletes férfialak vonult fel... stb. Vagy másutt: »A szobrászok, vagy festőművészek elé kívánczó, gyönyörű testalkatu nők és férfiak... stb.

Talán nem lesz érdektelen, most amikor a dánok városunkba jönnek és megjelenésükkel dokumentálni fogják a testi szépség kialakulását a dán gimnasztika által, röviden ismertetjük a dán gimnasztika keletkezését és mibenlétét.

Niels Bukh, aki eredetileg földbirtokos volt, látta, hogy a legtöbb ember, aki egyoldalú munkát végez, nem ura fizikumának. Úgyellen darabos és még azok is, akik régi rendszerű német tornát vagy svéd gimnasztikát üznek, mezeveket, nem természetes mozgásuk. Ennek okát kutatva, rájött, hogy szaktani kell a régi tornával, mely mezeve beállítások hosszadalmas izomszeszűződások által igyekezett a test izomzatát megerősíteni, mert ha ki is fejlődik ezek által az izomzat, az a sokáig tartó összehúzódás folytán meg rövidül, kemény lesz, miáltal a test bizonyos irányú mozgását gátolja. Niels Bukh céljával tűzte ki az ideális fizikum embertípus kialakítását, aki minden pilanthatban és minden helyzetben uralkodik a teste fölött, mert az elasztikus, hajlítható, ruganyos és erős.

Igy fektette le lassankint — fokról-fokra építve fel a mozgásokat, gimnasztikai módszert, melyet a debreceni bemutatón legkisebb elemeire bontva szemléltetünk majd. A természetes mozgásokból összeállított gyakorlatoktól kezdve, melyek a test erejét, rugalmasságát és növést eredményezik. Látni fogjuk azokat a sorozatokat is, melyek azt a csúcsteljesítményt mutatják, amit már művészet-

nek nevezünk: a mozgás szinfoniájának. Az akrobatikákat megszegyenítő gyakorlatokat játszi könnyedséggel végzik a 180—190 cm. magas férfiak, a megerősítés, a fáradság legkisebb jele nélkül még két órai munka után is.

Az est szépségét csak emeli a dán néptáncok bemutatása, melyet festői nemzeti viseletben fognak a magas, karsú párok eljeleníteni. Megemlítjük még azt is, hogy mindazok, akik a bemutatott gimnasztikai anyagot fel akarják használni, az alapvető sorozatok magyar leírását megkaphatják a helyszínen Király Dezső testnevelési tanárnál, a bemutatók országos főrendező-jénél.

Végül örömmel állapítjuk meg Debreczen közönségének műértő sportszeretettel azon tényből, hogy a színházi előadás jegyeinek legnagyobb részét már elővételben megvette. Jegyek korlátozott számban még válthatók a színházi pénztárnál.

A dán tornászok pénteken délután 1—2 óra között érkeznek meg a Bika szállodához, akiket a szálló előcsarnokában a város részéről Csürös Ferenc tanácsnok, a rendező DEAC részéről pedig dr. Milleker Rezső egyetemi tanár üdvözöl. Ennél a fogadtatásnál is szívesen látjuk az érdeklődő közönséget s kérjük, hogy ott minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek. Egyben ezután is felkérjük városunk nagyérdemű közönségét, hogy aki csak teheti, jöjjön el a dán vendégek vacsorájára, vagy vacsora után a Bika étterembe. A vacsora ideje 8 óra, utána tánc a dán vendégeinkkel.

A debreceni egyetemi földrajzi intézet jelenté október 12-én.

Az európai időjárás javul, szelek és esőzések inkább az északi országokban vannak, nyugat felől óceáni levegő hatol a szárazföldre, itt-ott kisebb záporokat és lehűlést okozva. Hazánkban felhős, szelcsendes és enyhe volt az idő. A hőmérséklet legmagasabb értéke Debreczenben ma is elérte a 19 fokot, esti hőmérséklet pedig 17 fok volt.

Prognózis: Északi légáramlás mellett változóan felhős idő várható, helyenkint kisebb záporok is lehetnek, a nappali felmelegedés némi csökkenésével.

MENTŐK TELEFONJA: 04. SZÁM.
RENDŐRSÉG TELEFONJA: 20-45.

— Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: »Kigyó«, Piac utca 33. Telefon 30-95. »Muraközy«, Piac utca 72. Telefon 13-30. »Sas«, Hatvan u. 70. Telefon 11-39. »Csillag«, Árpád tér 1. Telefon 29-32. »Nádor«, Szt Anna u. 64. Telefon 25-58. »Szent Háromság«, Homokkert, Szabó Kálmán u. 14. sz. Telefon 17-09. »Hungária«, Vargakert, K. Tóth Kálmán u. 22.

Üdvözljük a városunkba érkezett dánokat

Ma délből vendégek érkeznek városunkba. A Magyarországot járó dán tornászok látogatnak el hozzánk és mi velünk mindig barátságos viszonyban levő nemzet fiait, meleg szeretettel üdvözljük. Kívánjuk, hogy érezzék magukat jól és kedves, ránk bizelgő emlékekkel térjenek vissza a hazájukba. A dánok nemcsak azért jöttek el hozzánk, hogy délután színházban művész sportmunkáikkal szórakoztassanak bennünket, hanem azért is, hogy mint a magyar ügyismerősei, a velünk történt igazságtalanságot megöröklést követelők, látogatásukkal segítsenek rajtunk. Előadásuk jövedelme ugyanis a kormányzó né inségakcióját szolgálja. Éppen ezért a békés, barátságos dán nemzet fiait a város társadalmi hazafias lelkesülettel, tiszta szívből köszönti.

— **Vallásosünnepély a Kossuth uccai templomban.** A Kossuth uccai templomban, október hó 15-én, vasárnap délután öt órai kezdettel vallásos ünnepély lesz, melynek előadója ez alkalommal dr Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyző, egyházkerületi tanácsbíró lesz. Dr Juhász Nagy Sándor ez alkalommal: „Miért vagyok református keresztényen?” címen fog előadást tartani. Ez az előadás a kistemplomi vallásosünnepélyen tartott előadásnak mintegy a folytatása lesz. Ugyanis akkor arról tartott előadást: Miért vagyok hívő keresztényen? Most pedig a kereszténység belülről tesz bizonyosságot miért református keresztényen. Dr Juhász Nagy Sándor első, kis templomi előadása iránt is rendkívüli nagy érdeklődés nyilvánult meg s e második, a Kossuth uccai templomban tartandó előadása iránt is igen nagy érdeklődés mutatkozik. Az előadásnak szép vallásos ünnepély ad keretet, melynek részletes műsora a következő: 1. Fenállóének: 3. dicséret. 2. Nagyének XXV. zsoltár 1-2 verse. 3. Bibliát olvas, imádkozik Magyar Bertalan h.-lelkész. 4. Közének: 7. dics. 2. verse. 5. Dr Juhász Nagy Sándor előadása: Miért vagyok református keresztényen? 6. Énekel a református tanítói vegyeskar, Szabó Emil karvezetésével. 7. Imádkozik, adakozást hirdet, áldást mond: Biki Gábor, Dóczy-intézeti vallásosbíró. 8. 245 dicséret 10. verse. Belépődíj semmiféle formában sincsen. Adakozás a Kossuth uccai egyházközség szegényei részére történik. Szeretettel hívjuk fel olvasóink figyelmét dr Juhász Nagy Sándor bizonyosítvány előadására.

— **Hangverseny-szezon.** A Zenekedvelők Köre és a MÁV Filharmonia közös bérleti hangversenye iránt igen nagy az érdeklődés. Ugy a Takarékoságnál a bérleteket, valamint a Méliuszban az október 15-iki első bérleti hangverseny napijegyeit egyre számosabbban váltják ki. Különösen sokan veszik igénybe a hathavi részletben fizethető kedvezményes bérletet.

Felmentette a rendőrbíró a horgokereszteseket a tiltott fegyverviselés vádjá alól

A német világjárót, akinél a fegyvert megtalálták, tiznap elzárásra ítélték

A debreceni rendőrkapitányság kihágási bírósága tegnap délelőtt mondott ítéletet a »Hullaház« című vendéglőben lejátszódott revolveres botrány ügyében. Amint azt megírtuk, Jávorszky Gyula, Riskó György és a társaságukban levő Kruss Richárd német világjáró melesztették a szomszéd asztalnál ülő társaságot és amikor a pincér rendet akart csinálni, Jávorszky állíttat revolvert akart rántani. A segítségül hívott rendőrök a revolvert a német fiatalemberről találták meg és Jávorszky a rendőrök kérdésére ki is jelentette, hogy a revolver az övé.

A kihágási bíróság tárgyalásán azonban senki sem akarta vállalni a revolver tulajdonosát Jávorszky tagadta,

hogy a revolver az övé volna és Kruss Richárd sem tudott felvilágosítást adni, hogy a revolver hogy került hozzá. Azt határozottan tagadta, mintha az elközbolt revolver az övé volna.

A kihágási rendőrbíró végül is Jávorszky Gyulát és Riskó Györgyöt felmentette a tiltott fegyverviselés vádjá alól, miután tagadásukkal szemben nem merült fel megnyugtató bizonyíték, hogy a revolver tényleg az ő tulajdonukát képezte volna. Kruss Richárdot azonban, akinél a revolvert megtalálták, tiltott fegyverviselés miatt tiznap elzárásra ítélték a rendőrbíró és büntetésének kitöltése után ki fogják toloncolni az országból.

NOLDY és FINZI

— **Vallásos ünnepély.** A teológiai fakultás 14-ik belmissziói csoportja, vasárnap, (1933. október hó 15-én), — délután három órai kezdettel, a csapókereti imaházban, vallásos ünnepélyt tart, a következő műsorral: Fenálló-ének. — Főének. — Bibliát olvas és imádkozik: Ötvös János IV. th. — Bibliát magyaráz Balogh Oszkár IV. Szavai Nagy József III. th. Vallásos-árgyú felolvasást tart Puszfai Sándor IV. th. — Szavai Biró Zoltán IV. polgári iskolai tanuló. Orozsi Béla polgári iskolai tanuló. — Utóimát mond Balogh Sándor III. th. — Ének. Testvéri szeretettel hív és vár mindenkit a Rendezőség.

— **A Homokkerti Olvasóegylet műkedvelő előadása.** A Homokkerti Ref. Olvasóegylet, október hó 15-én, este hat órai kezdettel családiasjellegű összejövetelt és műkedvelő előadást rendez. Színe kerül Rátkay László „Fehő Klári” című 3 felvonásos népszínműve, a következő szereplőkkel: Pogádor Iuka és Irmska, Kolozsi Annuska, Nagy Teruska, Pataki Irénke, Kovács Katóka, továbbá Csóré Imre, Malmos József, I. Papp István, — Szabó Lajos, Balogh Kálmán, II. Papp István, Kiss Ernő, Nagy Márton, Tisza Kálmán, Kengyel Sándor, Papp Sándor, Kerékgyártó Ferenc, Oláh István, mint az újonnan szervezett homokkerti műkedvelő gárda tagjai. Az előadás után tánc. — Hűsítő italokról az egyet vezetősége gondoskodik.

— **A volt hármashonvédek felkérése,** hogy tizenötödikén, vasárnap délelőtt a Pavillon-laktanya udvarán, a Boeskey-czred ünnepélyén megjelenni sziveskedjenek. Elnökség.

— **Szörmeárukat,** lengyel bundákat legelősebben a színház-átjáróban szerezheti be.

— **Tegnap ismét razzitát tartott a rendőrség.** A rendőrség tegnap az esti órákban nagyszabású büntügyi razzitát tartott a városban. A detektívek végig portyázták az összes kétes helyeket, lebujszókat és a razzia alkalmával több előállítás történt. Ugynevezett „nagy” fogás nem volt, de kisebb főnökök kerültek kézre. A rendőrség ezeket a razzitákat a nap legkülönbözőbb szakáiban, meglepetésszerűleg, gyakran megfogja ismételni, mert a tél beállta előtt meg akarják tisztítani a várost a kétes elemektől.

— **Csilár? Üvegkereskedelmi!**

— **Az idegenforgalmi bizottság felhívása.** A dán tornászcsapat látogatása alkalmával, — különös tekintettel arra, — hogy a csapatban előkelő dán családok leánygyermekei is szerepelnek, felkérjük az idegenforgalmi bizottság hölgytagjait, hogy a Nyiregyháza felől pénteken délből 1 óra és fél 2 óra között autókön érkező csapatot, az Arany Bika halljában, ünnepélyesen fogadni sziveskedjenek. — Felkérjük továbbá a fogadóbizottság német és angol nyelven beszélő tagjait, hogy az Arany Bikában a dán vendégek tiszteletére rendezett társasvácsorán, valamint a vacsora utáni táncban résztvevni sziveskedjenek.

— **Romlott étel, ital, ha gyomrát elrontja, Fél pohár „igmándi” gyorsan helyrehozza!**

— **Újabb vizsgálat a csökmői gyilkosság ügyében.** Tegnap számunkban megírtuk, hogy dr Mező Sándor kir. ügyészségi elnök dr Acél Jenő ügyvéd-del kiszállott Csökmőre, ahol id. Papp István gazdálkodó meggyilkolása ügyében helyszíni szemle volt. Már előzően kiutazott Csökmőre dr Csáky János vizsgálóbírósegéd, aki számos egyént hallgatott ki. Az újabb vizsgálat során több egyént vettek gyanuba, mint kikém részben közülük volt a gyilkosság-hoz, részben pedig tudtak róla, de nem tettek jelentést a hatóságnak. A vizsgálati anyagot majd az ügyészség fogja feldolgozni, amely dönteni fog afelől is, hogy a gyanúsítottak közül kik ellen emel vádat.

— **Közismert az Aspirin-tabletták** fájdalomcsillapító hatása minden meg-hűléses megbetegedésnél. De nem mindenki tudja, hogy hamisítványok is vannak forgalomban és gyakran pótszereket is kínálnak megvételre. Hogy magunkat káros utóhatásoktól megóvjuk, ügyeljünk Aspirin-tabletták vásárlásainál mindig az eredeti „Bayer” csomagolásra (a zöld szalaggal), mert csak ebben kerülnek forgalomba az eredeti tabletták.

— **Egyetemi tankönyvek,** orvosi, jogi, gazdasági, kaphatók **Antalfy József** könyvkereskedésében, Szent Anna és Varga uca sarok.

— **A lábára esett egy mázsa szóda.** Súlyos baleset érte tegnap Uri Sándor napszámost, Erzsébet uca 61. szám alatti lakost. A Csapó uca 17. számú házban levő festéküzlet pinceraktárába hordott le zsákban szódát. Rakodás közben egy mázsa zsák a lábára esett és a balbokaáját eltörte. A mentők részvételével a lábát amputálták, majd kötözés után a lakására szállították.

LEENDŐ ANYÁKNAK

kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes **Ferenc József** keserűvíz használata által érhető el. Nőorvosi klinikák vezetői egybehangzóan dicsérik a valódi **Ferenc József** vizet, mert könnyen bevehető és rendkívül enyhe hatása gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik.

— **Alvári Lőrinc a svájci rádióban.** Ez év április havában Budapesten, a m. ki. Opera Aida előadásán Ramphis főpap szerepében feltűnt egy fiatal magyar basszista, akit a sajtó a magyar énekművészet egyik legnagyobb igéretének ismert el. A tüneményes organumu fiatal énekművész **Alvári Lőrinc**, aki Milánóban és Berlinben, Tanara és Dániel mestereknél, a világ első énekpedagógusainál nyerte kiképzését. Mint a Luganóban megjelenő svájci rádióújság jelenti, a Monteceneri (délsvájci állomás 1126) rádióban, október 13-án, pénteken este 8 óra 50 perckor **Alvári Lőrinc** 4. Verdi-áriát fog énekelni. Tanára Debrecenből is sokan fognak gyönyörködni a művészi eseményben, annál is inkább, mert a fiatal és máris nagy hírű művész, akit **Gigli**, a világ első tenoris tája méltónak tartott arra, hogy vele együtt lépjen fel. november 5-én Debrecenben is fog énekelni, zenekari kísérettel, mint a Zenekedvelők Köre és MÁV Filharmoniai társaság együttes bérleti hangversenyének meghívott vendége.

— **Egy tizenöt pengős zálogcédula kalandos útja.** Valóságos regénybe illő nyomozást folytatott a rendőrség egy tizenöt pengős zálogcédula ellopása körül. Karácsony Sándor cipészsegéd feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki ellopta a zálogcéduláját, amelyre egy 84 pengő értékű angolszövet volt elzálogosítva. A feljelentő elmondotta panaszában, hogy a zálogcédulát **Ujvári András** Fűvészkeret uca 6. szám alatti cipész-mesternél látta. Ujvári viszont elmondta, hogy a cédulát sógoronőjétől vette 15 pengőért, 8 pengőt ki is fizetett. Kiderült azonban, hogy a cédulát Karácsony kabátzsebéből lopták ki, amikor még ott dolgozott és amikor Ujvári megvette, egy kazettába tette, ahonnan eltűnt. A rendőrség megállapította, hogy a cédulát Ujvári sógoronője, Ujvári Andrásné lopta ki a cipészsegéd zsebéből és amikor eladta a sógorának, kilopta a kazettából is. A tolvaj asszonyt őrizetbe vette a rendőrség és megindult ellene az eljárás.

— **Váratlan hideg** otthontartókra készítet. Elvezetett csak rádiója nyújt. Csak komoly helyre menjen vásárolni. Mayer Emil okl. gépészmérnöknek gyári lerakat, átfűtéseket, javítások. Erőssáramu hálózat készítése stb. Burgundia 15. Telefon: 15-79.

— **Sorozatós kerékpárlopások.** A közönség nem vigváz a kerékpárjáró s így a tolvajok vidáman garázdálkodnak. Tegnap három lopás miatt is érkezett panasz a rendőrségre. Eperjesi Imre, Sipos uccai lakos a „Kis-Debreczen” vendéglő előtt hagyta a kerékpárját, ahonnan elopták. — Galamb Ferenc sütőmester, Biró Imre nevű kifutója az állomás i. éterem előtt támasztotta le Waffennrad kerékpárját, amelynek szintén nyomavestető. — Tardi István földműves, hajdúbüszkőményi lakos kerékpáron jött be Debrecenbe és itt a Nyugati uccán bement az egyik üzletbe. Mire azonban kijött, a kerékpárjának már nyomavestető. A rendőrség megindította a nyomozást a kerékpártolvajok után.

— **Ellopták a zsebkendőbe költött pénzt.** Nagy Lajosné, Kazinczy uca 3. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki ellopta a lakásából a csipkészlű zsebkendőjét, amelynek sarkába 64 P készpénz volt beletéve. A rendőrség keresi a tolvajt.

Amikor két tojás 54 pengőbe kerül

Ha készrelés után nagyot iszik
az obszitos ka'ona.

Petruska István gazdalegény a debreceni tűzreknél szolgált, ahol 1933. április elsején szerelt le. Akkor 'este Somogyi Sándor szakaszvezetővel elment a Kút uccai Kapusi-féle vendéglőbe mulatni, a leszerelés örömeire. — **Körülbelül öt liter bort ittak meg ott ketten, amikor a vendégek tojást rendeltek. Kapusi Jenőné, Széchy Erzsébet pincérleányt küldte ki a kamarába, ahonnan a leány több tojást hozott be. Közben azonban Petruska, ki rendkívül ittas volt már ekkor, kivett két tojást a kosárból és a nadrágja zsebébe tette, ahol azok szerencsésen összetörték. Nemsokára ezután Kapusi Jenőné észrevette, hogy valaki feltörte az udvaron levő kamráját és onnan negyven darab tojást elvitt. A gyanu Petruskára irányult, aki ellen a debreceni kir. ügyészség lopás miatt vádat emelt. Petruska István bűnügyét még a múlt hónapban tárgyalta a debreceni törvényszéken dr. Jankovich Jenő tanácselnök. A vádlott kijelentette, hogy a kérdéses időben rendkívül ittas volt. Halványan emlékszik, hogy 2 tojást kivett a Széchy Erzsébet kosarából, de azt nem tudja megmondani, hogy miért tette? Valószínűleg megakarta tréfálni.**

Kapusi Jenőné nem tudja, hogy ki törte fel a kamráját, ahonnan 40 drb. tojás hiányzott. A kérdéses alkalommal más vendégek is mulattak náluk. A vádlott megbüntetését nem kívánja. Ekkor a vádlott védője, dr. Révi Nándor ügyvéd több tanu kihallgatását indítványozta, aminek a bíróság helyt is adott. Így került az ügy most ismét a törvényszék elé. Széchy Erzsébet nem látta, hogy a vádlott kivett volna a kosarából két tojást. Tőle nem kért tojást. A kamrát ő bezárta, tehát valakinek fel kellett törni. Somogyi Sándor kovácsmester, aki a kérdéses időben szakaszvezető volt, semmi lényegeset nem tudott mondani. Ha Petruska kivette a két tojást a kosárból, akkor tréfából tette, mert igen vicces fiú.

Ezután a törvényszék Petruska Istvánt tulajdon ellemi kihágásban mondotta ki bűnösnek s ezért öt 30 pengő pénzbüntetésre ítélte, továbbá elmarasztalta a költségekben, ami 24 pengőt tesz ki. Az ítélet jogerős.

— **Előkelő házasság.** Wünscher Frigyes dr. m. kir. kormányfőtanácsos a MTL ügyvezető igazgatója és Floirat Nelly, e hó 12-én Párisban házasságot kötöttek.

— **Tüzes vassal bélyegezett meg egy juhászt az oláh csendőr.** Érdekes ügy került tárgyalás alá a temesvári táblán. A per szenvedő hőse Román Gergely domisnei juhász volt, a vádlott pedig Daescu Péter csendőrmester. Daescu séta közben összeakadt Románnal s minden ok nélkül ültelgelni kezdte. Majd, mivel a juhásznál fegyvert is látott, bekísérte az őrsre. Valatás közben az őrmesternek az az ötlete támadt, hogy elhozatta a község-házáról a marhabélyegzőt é smeglüzésítve rásütötte a juhász testére. — A brutális őrmester a tárgyaláson nem jelent meg, ezért elrendelték az elővezetését.

— **'Isten veled anyjukom!'** Kiskőrösről jelentik: Pál János 45 éves kiskőrösi vasutimunkás az új folyamán fölkelte ágyából, könnyedén odaszólt feleségének: „Isten veled anyjukom, engem többé nem látsz!” maga után kulccsal bezárta az ajtót s mire felesége magához tért, háza udvarán az egyik fára felakasztotta magát és meghalt.

Csillár? Üvegkereskedelmi!

Bünper a fogházba csempészett levél miatt

Mit tudott Makai János a Rosenfeld Endrének adott kaucióról? — A törvényszék felmentette a vádlottat.

Igen komplikált bűnügyet tárgyalt csütörtökön délelben a debreceni törvényszéken dr. Jankovich Jenő tanácselnök. A vádlott Makai János 49 éves debreceni házfelügyelő volt, aki ellen a kir. ügyészség bűnpártolás miatt emelt vádat. Ennek a bűnügynek a hátterében Rosenfeld Endre állott, aki a múlt év novemberében előzetes letartóztatásban volt. A vádirat szerint Makai János levelet írt a csalással vádolt Rosenfeld Endrének s a levélben azt írta, hogy tudomása van róla s erről hajlandó vallomást is tenni, hogy Miliesz Sándor magánalkalmazottnak Rosenfeld visszaadta a 400 pengő kauciót. Ezt a levelet Makai a vádirat szerint aláíratta a jóhiszemű Moskovits Miksával és Balajti Károlyval.

Makai János az elnök kérdésére elmondotta, hogy már több ízben volt büntetve, de a kérdéses ügyben nem érzi magát bűnösnek. Tavaly novemberben Rosenfeld egyik rokona, Grünfeld Béla egy gépelt levelet nyújtott át neki azzal, hogy azt másolja le. A levélben az állott, hogy ő tudja miszerint Miliesz Sándor, aki Rosenfeldet előzőleg feljelentette hogy visszakapta a 400 pengő kauciót. Ő előbb nem akarta lemásolni a levelet, de Grünfeld erősködött, hogy csak így tudják megnyugtani Rosenfeldet. Végül is lemásolta a levelet, de kijelentette, hogy azt nem használhatják fel a bűnügyben. A szöveget Grünfeld diktálta s ő nem tudta, hogy később

felhasználják. A kérdéses levelet valószínűleg becsesempésztek Rosenfeldhez.

Grünfeld Béla szerint Makai maga ajánlotta fel, hogy ő megírja a levelet, mert ő tudja, hogy a Miliesz-ügyben Rosenfeld ártatlan.

— Mi érdeke volt Makainak, hogy ezt a levelet megírja? — kérdezte az elnök. — Hiszen Rosenfeld a maga rokona.

— **Ennekem semmi közöm a levélhez.** — válaszolta a tanu. — En nem diktáltam és nem irattam alá senkivel a levelet.

Moskovitz Miksa szerint Makai előttemeztette a levelet, de ő nem tudja, hogy mi állt benne, mert nem olvasta el. Hasonló értelemben vallott Balajti Károly is, aki azonban arra nem emlékezett, hogy Makai, vagy Grünfeld szolt-e neki az előttemezésről.

Az ügyész az eredeti vádat tartotta fenn, ugyanakkor indítványozta, hogy az iratokat tegyék át az ügyészségre, mivel esetleg egy másik eggyennel szemben is vádat kell emelni.

Jankovich tanácselnök ezután kihirdette az ítéletet, mely szerint a törvényszék Makai Jánost felmentette a bűnpártolás vádjáról. A felmentő ítélet ellen az ügyész fellebbezett.

Makai az utolsó szó jogán megemlítette, hogy tudomása szerint az ebédrel csempésztek ki és be leveleket Rosenfeldhez.

Nyolc nap óta a szabad ég alatt van a kilakoltatott hétfagu család

Még a múlt héten történt, hogy a DEMKE barakból kilakoltatott a város lakbérnemfizetés címén egy hét tagból álló család. Olvasóink most felhívják a figyelmünket arra, hogy ez a szerencsétlen család még mindig a szabad ég alatt van. Megrendítő levélben írja egyik olvasónk, hogy *ő szép, egészséges gyermek, egy beteg édesapának és egy szenvedő édesanyjának a sorsáról van szó, akik ebben a nagy városban nem tudnak hajlékhoz jutni.*

»En nem tudom elítélni a háztulajdonosokat — írja az illető, mert hiszen ez a szegény család egyáltalán nem tud lakbért fizetni, már pedig a háztulajdonos, ha ki adja a lakását, azután adót kell fizetnie. Nyilván akadna olyan nemes szívu háztulajdonos,

aki hajlékot nyújtana ilyen szerencsétlen családnak, de nem teheti, mert hiszen akkor még az adó is megterhelné. *Ilyen körülmények között csak a város, vagy valamely jótékonyági egyesület segíthet a szerencsétleneken. Szomorú, — mondja a levélíró, — hogy egy hétfagból álló család, már majdnem nyolc nap óta hajléktalanul a szabad ég alatt van. Nem elég nekik a sok szenvedés, hanem még lelketlen tolvajok szegényes kis butor darabjait is ellopkodják.*

Olvasóink kívánságának teszünk eleget, mikor felhívjuk a város nemes szívu polgármesterét, illetve a jótékony egyesületek vezetőit, hogy gondoskodjanak ennek a szegény családnak az elhelyezéséről.

— **Építőipari téli tanfolyam, a debreceni m. kir. állami fa- és fémipari szakiskolán.** A debreceni m. kir. állami fa- és fémipari szakiskola igazgatósága közhírré teszi, hogy ez év november hó elsején építőipari téli tanfolyam első osztályát megnyitja. A tanfolyam négy éven át tart s minden év novemberében kezdődik és április hó elsejéig tart. A tanfolyam egésznapos és tandíja havi 20 pengő, — amelyen minden tizenöt évetévét beöltött kőműves, ác s kőfaragó iparos résztvehet, akinek legalább egyévi gyakorlata van. — Akik a IV. osztályt sikerrel elvégzik, mesteri képesítést nyernek. Az iskola igazgatósága felhívja az érdekelteket, hogy vagy személyesen, vagy levélben, sürgősen jelentsék be a tanfolyamon való részvételüket, Debrecen, Széchenyi út 2. szám alatt, ahol minden egyéb felvilágosítást is megkaphatnak.

— **Szökött fegyver holtteste az erdőben.** Szekszárdról jelentik: A tolnagerjeni Duna-erdőben egy rabruhás holttestet találtak. A vizsgálat megállapította, hogy a holttest azonos Tóth József Sándor fegyvenccel. aki hetekkel ezelőtt a hartai állami fegyvertézet munkatelepéről megszökött.

— **Ahol három év óta nem esett az eső.** Londonból jelentik: Délafrika nagyrésztében hosszú idő óta katasztró fális szárazság uralkodik. A szárazságnak eddig hat millió juh esett áldozatul. Némely vidéken három év óta nem esett az eső. Az Oranje, Waal és Limpopo-folyó részben kiszáradt. A heilbronni kerületben a farmerek 75 százaléka a tönk szélén áll és kénytelenek lesznek elhagyni a földjüket, ha legrövidebb időn belül nem jön eső. A juhállományban beállott óriási vesztéség következtében a gyapjútermelés legalább kilencven ezer bálával már csökkent.

— **Azzal vádolták őket, hogy kibontották a tyukólat.** A debreceni törvényszék lopás miatt vont felelősségre Csáki Péter és Kunkli Ferenc miképesési napszamosokat, akik ellen az volt a vád, hogy február hónapban Kovács István és Kovács József gazdálkodók tyukólját kibontották és onnan sok tyukot elloptak. A vádlottak tagadták a vádat. Azzal védekeztek, hogy a kérdéses időben nem is tartózkodtak Mikepéresen, hanem Tiszalökön dolgoztak és a csendőrségen csak azért vállalták el a tettet, mert ütötték őket. A bíróság bizonyítást rendelt el s evégből a tárgyalást

Szalkay Sándor cipészemester fia Sándor, 18 éves korában elhunyt. Temetését pénteken délután három órakor a Köztemető harmadosztályú ravatalozójából, Bartha temetkezési vállalata végzi.

Boros György, városi kézbesítő neje Varga Juliánna 72-ik évében elhunyt. Temetését pénteken délután négy órakor a Köztemető harmadosztályú ravatalozójából Bartha vállalata végzi.

Özv. Duzs Józsefné, szül. Nagy Juliánna, 63 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután félhárom órakor lesz a Köztemető díszravatalozótérmelel. Lakás Péterfia ucca 61. Temetését Gebauer temetkezési vállalata rendezi.

— **Hirdetmény az országos vásárról.** A vásárok és nyílt piacok tartása tárgyában alkotott 313—16401—1903. é. kgy. számú szabályrendelet 5. és 11. paragrafusai alapján a vásárirrend fenntartása érdekében a folyó évj október hó 22-én kezdődő kirakodóvásár alkalmával a helyfoglalás és átörverés kezdő időpontját október hó 21-én, déli 12 órában állapítom meg. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a vásáron megjelenő mutatványosok és jaciakonyhások sátorépítésére. Figyelmeztetem a vásári árusokat, hogy a jelzett időpont előtt árusító helyeiket el nem foglalhatják és sátrakat nem verhetnek. Az ez ellen vétőkkel szemben a hivatkozott szabályrendelet 52. paragrafusa alapján kihágási úton leszek énytelen eljárni. — Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága mint elsőfoku iparhatóság.

— **Műsorok délután a Csapókertben.** Vasárnap délután háromórrai kezdettel lesz a csapókerti ref. olvasókör vigalmi gárdájának műsorodélutánja. Részletes műsor: 1. Szavaltat. Előadja Liptai Rózsika. — 2. Egyfelvonásos vígjáték. Előadják: Székely Mária, Fisch István. — 3. Messze van a Mester ucca. Előadja: Papp Sándor. — 4. Egyfelvonásos vígjáték. Játssák: Székely Mária, Kulesár Bözsike, Fisch S., Balogh István. — 5. Egyfelvonásos dráma. Játssák: Fisch István, Papp S. — 6. Szavaltat: Liptai Rózsika. — 7. Egyfelvonásos vígjáték. Játssák: Szabó J. Székely Rózsika, Papp Sándor, Balogh István, Vári Nagy József. Belépődíj nincs. Mindenkit tisztelettel meghív a Rendezőség.

— **A Tiszántúli Szépmíves Céh közgyűlése.** A Tiszántúli Szépmíves Céh, folyó hó 21-én, szombaton délután öt órakor, a Városháza közgyűlési termében rendez évi közgyűlést tart. — **Tárgyak:** 1. Beszámoló a Céh működéséről. 2. Költségvetés és zárószámadás tárgyalása és a felmentés megadása. 3. A tisztikar, választmány és számvizsgáló bizottság kiegészítése. 4. Indítványok. Erre a közgyűlésre a Szépmíves Céh tagjait tisztelettel meghívjuk. Együttal közöljük a tagokkal, hogy a közgyűlésen csak olyan indítványok tárgyalhatók, amelyeket a tagok folyó hó 18-án, szerdán déli 12-ig nyújtanak be Csobán Endre ügyvezető elnökhöz, (városháza, levéltár). Debrecen, 1933. évi október hó.

— **KIE hírek.** Folyó hó 14-én, — szombaton este 7—8 óráig tartja a KIE ping-pong csoportja első alakuló gyűlését. Piac ucca 36. szám alatti helyiségében. Felhívjuk a KIE minden fiatalember tagját, hogy a megalakuló gyűlésen feltétlen jelenjenek meg, ahol ezévi munkaprogramját fogják megállapítani a ping-pong csoportnak.

Október 13-án, pénteken délután öt órákor: Niels Buck dán testnevelési igazgató és 28 tagu együttesének fellépte. — Este 8 órákor: Naplemente előtt. (C. 2. bérlet).

Október 14-én, szombaton délután négy órákor: Nyitott ablak (zóna). Este 8 órákor: Egy csók és semmi más. (Premier).

Október 15-én, vasárnap délután fél négy órákor: Fehérvári huszárok. — (Tizedszer). — Este 8 órákor: Egy csók és más semmi.

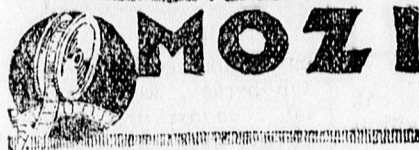
Október 16-án, hétfőn este 8 órákor: Egy csók és más semmi. (A. 3. bérlet)

Október 17-én, kedden este 8 órákor: Egy csók és más semmi.

Október 18-án, szerdán délután három órákor: Obsitos. (Ifjúsági) — Este 8 órákor: Egy csók és más semmi. (B. 3. bérlet).

Október 19-én, csütörtökön délután három órákor: Emmy. (Ifjúsági) — Este 8 órákor: Egy csók és más semmi

Október 20-án, pénteken este nyolc órákor: Egy csók és más semmi. (C. 3. bérlet).

SZIVEK MELÓDIAJA

Az Uránia nagyszerű ujdonsága
Az Uránia új nagy slágere, amely megérdemelt sikert aratott tegnap este, nagyrészt a biedermeier Bécsben játszódik le — abban a boldog korban, amikor még a zene őszinte örömet jelentett az emberek számára. A második rész jelenetét már Magyarországon forgatták és a rendező Willy Forst finom megérzéssel találta el a magyar föld hangulatát. A film kísérő zenéjét természetesen Schubert örökszép melódiái adják. A »Heidenröslein«, a »Ständchen«, de főleg az »Ave Marie« fájdalom, csodálatosan szép akkordjai sokszor megkönnyeztetik a közönséget. A színészek tökéletes munkát végeztek. Eggerth Márta mint Eszterházy grófnő, Hans Járay Schubertje és Luise Ulrich zálogos kisasszonya hibátlan alakítás. — A kísérő műsor rendkívül sikerült.

Születések: Brits Mihály napszámos fiú Mihály, Jäger József földműves, I. Zsuzsa, Dalmi Sándor kocsis, fiú Mihály, Tóth Lajos soffőr, leány Magda, Gombos Ferenc asztalossegéd, leány Éva.

Halálozások: Bogara József gk. 74 éves, Faiskola u. 5. özv. Fekete István né Sándor Julia ref. 74 éves, Homok uca 124. Szekeres András ref. 17 éves Piac dűlő 34. Nagy Károly ref. 13 hónapos, Kunmadaras. Bueskó Gyula rk. 33. éves, Teleki uca 17.

Eljegyzések: Fehér Barna műszeresség—Csati Erzsébet, Kiss János gazdálkodó—Fazekas Margit, Jenei I. városi kertész—Forgács Katalin, Kovács Antal MÁV munkás—Cheben I. Pásztor József ácssegéd—Arany Róza B. Nagy Imre ápoló—Bodó Zsuzsanna Forgács László cipészsegéd—Csordás Anna.

Turára

három személyes bérautó
olcsón.
BALOGH, Barna-uca 14.
Telefon 14-10 32-10

Hallotta-e már a Schubert-film nagy sikerét?
Nézzé meg a
„SZIVEK MELÓDIAJA”
c. ragyogó filmoperettet Eggerth Mártával a főszerepben
az URÁNIABAN.

Magyar dalbetét! Magyar dalbetét!
Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órákor. Jegylovétel délelőtt 11-től 1-ig.

Az egész város nagy megmozdulása lesz az idei rokkantnap

Debrecen hölgytársadalmának lelkes támogatása diadalra viszi a rokkantak megsegítésének ügyét.

A debreceni hadirokkantak és hadigondozottak egyesületének választmányára tegnap este népes ülést tartott, amelyen dr. Rugonfalvy Kiss István egyetemi tanár elnökölt. Az ülésnek a főtárgya a november elején rendezendő hadirokkant-nap előkészítése volt.

Szoboszlay igazgató előterjesztéséből kitért, hogy az idei rokkant-nap Debrecen város társadalmának lelkes megmozdulása lesz. Ez érthető is, — mert hiszen a nyomorgó hadirokkantoknak helyzete talán sohasem volt, — annál súlyos, mint ma, amikor a munkára teljesen képes emberek is csak a legnagyobb erőfeszítéssel juthatnak a mindennapi kenyérhez. Mennyivel nehezebb a helyzetük a munkaképtelen hadirokkantoknak.

Nagy megnyugóval vette tudomásul a választmány, hogy úgy a Patronázs lelkes hölgygárdája, valamint több női egyesület felajánlotta teljes támogatását és közreműködését a rokkantak napján.

A rokkantnap fővédnöke Gombos Gyula miniszterelnök lesz, a helyi fővédnöki tisztet pedig báró Vay László

főispán felesége vállalta, aki már eddig is minden ember szeretetét kivívta a szegények érdekében kifejtett nagyon értékes szociális munkásságával.

A rokkantak támogatására és a gyűjtésben való segítségére felkérjük a tanulóifjúságot, amelynek mindenestül elől kell járni a rokkantak megbecsülésében, hiszen az ő életükben is következhetik még háború, amely rokkantokká teszi őket, továbbá a cserkészeket, a leánycserkészeket.

A rokkantnap sikere érdekében folyó munkából, — amelynek minden eredménye a nyomorgó rokkantak szenvedéseit enyhíti — elsősorban a HONOSZ választmányi tagjai veszik ki a részüket.

Minden remény meg van arra, hogy a rokkantnap teljes sikerrel és eredménnyel záródik és a szegény életükért küzdő hadirokkantak téli szenvedéseit lényegesen enyhítheti a HONOSZ szervezése és rendezése folytán tartandó rokkantnapon begyűlt fillérekből Debrecen megértő társadalmá.

Tizenöt napra ítélték, mert ellopta Zsendovitsné Almácssy Mariette grófnő szilzskinbundáját

Iliás Sándor nagyeceni születésű debreceni napszámos májusban Zsendovits Jánosné született Almácssy Mariette grófnőnél dolgozott a Nagycsere 65. szám alatt. Míg a grófnő Budapestten tartózkodott, Iliás Sándor a tanya padlásán az egyik ládából kivett egy bundát és egy hencsértakarót. A bundát elzalogosította Debrecenben két pengőért, később azonban kiváltotta és eladta. A lopással kapcsolatban Zsendovits Jánosék feljelentést tettek a csendőrségen és a rendőrségen. A megindított nyomozás eredménnyel járt, amennyiben a csendőrség elfogta Iliás Sándort és átkísérte az ügyészségre. Kiderült, hogy a lopott szilzskinbunda tulajdonképpen Zsendovitsné első férjétől, néhai Mailloth Nándor báró volt országgyűlési képviselőtől maradt meg

s annak idején igen drága volt.

Az első tárgyaláson nem sikerült tisztázni, hogy Iliás Sándor milyen minőségben dolgozott Zsendovitsnéknél s így szükségessé vált a károsult kihallgatása is. Evégből a tárgyalást elnapolták.

Ilyen előzmények után került ismét az ügy napirendre. Dr. Jankovich Jenő tanácselnök csütörtökön kihallgatta a sértett Zsendovits János gazdálkodót is, aki kijelentette, hogy a vádlott májusban mint napszámos dolgozott náluk. A megbüntetését egyébként nem kívánta.

A bíróság Iliás Sándort lopás vétségében mondotta ki bűnösnek s ezért öt 15 napi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

MÁTÓL KEZDVE KIADJÁK A HAJTÓCEDELUTAKAT A TÉLI LEGELTETÉSRE
Hirdetmény

Értesítem a város jószág-, sertés és juhtartó gazdaközönségét, hogy a város tulajdonát képező erdőségeinkben gyakorolható téli legeltetésre vonatkozó hajtócedulákat a legeltetési szabályrendelet szerint az arra illetékes egyének részére a városi számvevőség I. emelet 19. számú szobájában a folyó évi október hó 13-ától kezdődőleg adja ki.

A téli legeltetés október hó 13. nap-

jától kezdhető, a legeltetésre felszabadított területeket a legeltetési cédula bemutatásakor az illető erdőhivatalok fogják kimutatni.

Azokon a helyeken, ahol az erdőhivatalok a tölgymakkot szedetni fogják, a legeltetés sertésekkel és juhokkal csak a makk felszedése után kezdhető meg.

Figyelmeztetni kívánom az érdekelt gazdaközönséget, hogy a legeltetéssel kapcsolatban a városi számvevőség, valamint az erdőgazgatóság, illetve az erdőhivatalok és azok közegei által kiadandó rendelkezésekhez minden tekintetben szigorúan alkalmazkodjanak, mert ellenkező esetben a legeltetési engedélytőlük megvonom s ellenük a kihágási eljárás fog folyamatba tétetni.

Polgármester.

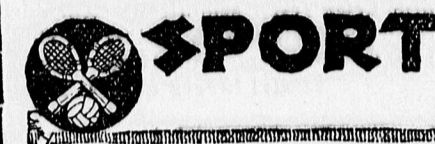
TERMÉNYTÖZSDE

Határidőüzlet: Buza októberre 7.06 —08, márciusra 7.08—7.0. Rozs márciusra 5.16—18. Tengeri májusra 7.58—60.

Készárúüzlet: Buza: tiszai 77 kg 7.45—7.75, 78 kg 7.55—7.85, 79 kg 7.65—7.95, 80 kg 7.75—8.05, felsőtiszai 77 kg 7.30—7.40, 78 kg 7.40—7.50, 79 kg 7.50—7.60, 80 kg 7.60—7.75. Rozs 4.20—4.25, tak. árpa I. 6.30—6.50, tak. árpa II. 6.10—6.30, sörárpa I. 10.50—12.00, sörárpa II. 9.00—9.75, sörárpa III. 7.50—8.50, zab I. 7.00—7.10, zab II. 6.80—6.90, tengeri 7.20—7.25, korpá 4.90—5.00.

A készárúvásáron a buza néhány fillérrel, rozs 5—10 fillérrel drágább, zab II. 5 fillérrel olcsóbb, tengeri nem változott.

Csillár? Úvegkereskedelmi!

HARMAS BAJNOKI MÉRKÖZÉS LESZ A DVSC PÁLYÁN

Hat legjobb formában levő csapatunk izgalmas csatája játszódik le vasárnap a DVSC-pályán:

Délelőtt fél 12 órákor DEAC—DKASE, délután negyed 2 órákor a DVSC—NYTVE és délután negyed 4 órákor a PMÁV—Textil.

Ez lesz az őszi forduló legnívósabb amatőrbajnoki fordulója.

KOLLMANN FERENC ISMÉT AZ MLSZ ORSZÁGOS ALELNÖKE

Ritka kitüntetés érte ismét a Keleti Alsövetséget. Szombaton este tartotta az MLSZ szokásos évi közgyűlést, mely alkalommal Kollmann Ferencet, a KLASZ kiváló adminisztrátor társelnökét ismét beválasztották az MLSZ országos elnökségébe. A kitüntetés annál értékesebb, mert ez az első alkalom, hogy vidékről egymásután kétszer is beválasztanak valakit az MLSZ országos elnökségébe. Itt említjük meg, hogy az MLSZ egy reformbizottságot is alakított, melyben Kollmann Ferencet szintén beválasztották. A szép kitüntetés alkalmával Kollmann Ferencet számosan keresték fel gratulációkkal.

A DTE VIZIPÓLÓ CSAPATA-NAK TRÉNINGJE

Ma kezdi tréningjét a DTE vízipóló-csapata este fél nyolc órákor a fedett uszodában. Felkértek mindazon játékosok, akik már jelentkeztek, hogy a tréningen feltétlenül pontosan jelenjenek meg.

FELHÍVÁS

Felkérem a DMTE összes játékosait, hogy pénteken délután 2 órákor a DTE pályán okvetlen jelenjenek meg. Intéző.

HIRDETME NY

Debrecen sz. kir. város adóhivatala közhírré teszi, hogy az 1925—31. évből bejelentett adótárgyváltozások helyszínelésének eredményét magában foglaló 1932. évi 1-ső számú változási jegyzék az 1927. évi 100. P. M. F. H. Ó. 18. §-nak 4—5. pontjához fűzött hó 8-tól október hó 24-ig a városi adóntatás értelmében 1933. évi október hivatalt 28-as számú szobájában közszemlére lesz kitéve, ahol is azt az érdekeltek megtekinthetik és a jegyzetben szereplő művelési ág és osztályba-sorozási megállapítások ellen fenti határidő alatt szóval vagy írásban fel szólhatnak.

Városi adóhivatal.

HIRDETÉS

A folyó évi Dienes-napi országos vásár alkalmával az ipari és kereskedelmi kirakodó vásár október hó 22, 23 és 24-én lesz.

Felhívom a vásári árusításban érdekelt helybeli iparosokat és kereskedőket, hogy árusítási helyük kijelölése végett iparjogsítványukkal a városi elsőfokú közigazgatási hatóságnál (Kossuth u. 20. földszint 30. sz. szoba) október hó 16, 17 és 18-án jelentkezzenek annál is inkább, mert későbbi jelentkezés esetén helyet biztosítani nem lesz ódomban.

Vidéki iparosok és kereskedők részére

szere jelentkezési határnaponként október hó 19, 20, és 21 napjait jelölöm ki.

Jelentkezés hétköznapokon délelőtt 8—12 óráig a fentebb említett hivatalos helyiségben.

Debrecen sz. kir. város I. fokú közig. hatóság, mint I. fokú Iparhatóság.

Pálffy József új regénye, a Halálsugár című izgalmas riportregény megjelent. Kapható a kiadóhivatalban és a lapkiadóknál. Ára 80 fillér.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági apróhirdetések és a kezdőszavak díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetők. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József királyi herceg ucca 1. szám (Bika bérház) tudhatók meg.

Levelezés

Orvosi.

jogi tankönyvek, jegyzetek kaphatók Springer könyvkereskedésében. Papírsalvéták ezer darab csak 1 pengő 40 fillér. 1755. 12. 1.

„Független” jelígre levél van a kiadóban. 978

Alkalmazást keres

Tömegfőzéshez ajánlok, vagy vendéglőbe Csillag ucca 67 973

Pesti szalonban praktizált női szabásznő, igen népszerű díjazás mellett házakkhoz is ajánlkodik. Cím a kiadóban. 999

Alkalmazást nyer

Perfekt szakácsnő, vidéki tanyára felveszek, hosszú bizonyítvánnyal. Jelentkezés a kiadóhivatalban. 932 vv

Gazdaasszonyt keresek vidéki tanyára, aki a bentkosztos családoknak főz, kenyeret süt és a baromfiakat gondozását végzi. Cím a kiadóhivatalban. 385 vv

Bejárónőt azonnal felveszek, — Wesselényi ucca 2. sz., földszint 25. 981

Tizenötödikére keresek 2 és fél éves kis fiam mellé megbízható intelligens leányt, — s ugyanekkor egy mindezt is. Érdeklődés délutánként 4—5 óra között, dr. Jakabné, — Piac ucca 34. I. 1111 10. 15.

Jobb családból való kifizetőleányt ki a gazdasági iskolát elvégezte azonnalra felvesz Havas harisnyaház. 1004

Kaucióval elárulítónő, kenyér lerakathá felvétetik, Nyil ucca 77. sz. 1002

Hölgyfodrásznőt, ki manikűröz felveszek Katona, Arany János ucca 18. sz. 998

Főzni tudó, mindenest, azonnali be lépéssel keresek. Hűvelves ucca 6. 989

Perfekt, gyors- és gépfűtő keresünk, aki egyéb irodai munkákban is jártas. Ajánlatokat Gyors munkás jelígre a kiadóba. 990

Alkalmazást nyer

Tanuló felvétetik. Fekete gépjárvító műhely, Hadházi ucca 18. 894

Dr. Gorove László, monostorpályi uradalomban erdőkerülőnek felvétetik egy kiszolgált, megbízható altszít és egy fiatal kovácsmester is állást kaphat. Saját költségen jelentkezni lehet. 976

Kifutó felvétetik. Jómegjelenésű, kerékpárral előnyben ügyőnkesség. Bundi ucca 7. sz. 980

Egy erős kézimunkást, nagy munkához felveszek. — Péterfia u. 21. 1010

Ü. v. tisztviselő felvétetik. Kézpénz kaucióval, fixre, azonnal, hölgy is. Maróthy György ucca 24. 1005. 10. 23.

Alkalmazást keres

Egy női fiatalember, úri házhoz ajánlkodik, kocsisnak, hosszú bizonyítvánnyal. Sámsoni út 10. szám. 986

Élelmiszer, ital

TEAVAJ pasztorizált tejből, tisztán készült, mindig friss, igen jóízű. 10 dz esomagolásban 28 fillért ismét kapható a kiadóhivatal pénztáránál. 898

Badaesonyi borozó nyit a Vár ucca 2. sz. alatt. Eladási kis csinyben, nagyban és poharazva 767. 10. 16.

Étkezdé, izletes úrikonyha, családias adagolás, Csapó ucca 19. udvarban jobb ra. 1003

Tűzelő anyagok

Ezeresehi és borsodi szenek, száraz tűzifák legolcsóbban beszerezhető Bartha utóda, Székely és Csákyknál, Ispoltály u. 3b. Telefon 27—85. 370 1. 3.

Száraz tűzifa, különféle kőszenek, kovácsszén, reortorta faszén legolcsóbban beszerezhető Grünfeldnél, Csapó 16. Telefon 29—82. 453. 12. 5.

Tűzifát, szemet rendkívül olcsón nálam vásárolhat. Tessek meggyőződni Fátelen. Hunyadi ucca 21. Telefon 30-98. szám. 8 18. 11. 12

Oktatás

Progress Nyelviskolában Piac 49. német, francia, angol nyelvtanítás. Okleveles nyelvtanítók. 173 — XI. 1-ig

Naményi Gyors- és Gépiróiskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Államérvényes bizonyítvány. — Batthyányi utca 9. 634 11. 7.

Fejes Nyelviskola, Kálvintér 13. Olvassa plakátomat. Külföldi diplomás tanítók. 944. 10. 22.

Kereslet

TEHENET 4—5 darabot, friss borjast, legkevesebb 16 liter tejhozamot, öt évesnél nem idősebbet, szép testalkattal bírót keresek. Címeket avagy irásbeli ajánlatokat a kiadóhivatal pénztárára küldjék leadni. 1696 v. v.

Hat—tíz darab sertést keres hízalásra, vidéki daráló malom. Bővebbet Csapókert, — vasuti sor 6. szám. Csor dás Lajosnál. 933

Elveszett a városi faraktárból kis barna, hosszúszerű kutya „Dundi” névre hallgat. Megtalálóját jutalmat kap. Városi faraktár. 979

Ajánlat

Sparherdek kutszivattvuk és alkaterészek, plattok legolcsóbban, Ócskavasakat legmagasabb árban vásárolók Fischer, Csapó 89. Telefon 28—59. 1851. 12. 1.

Lejárt zálogcéduját aranyról, ezüstből, briliánsról magas áron veszek. — Sreter János Batthyányi 13. 1112. X. 17-ig

Modell után 1 pengőért alakft. 2 pengőért új kalapok Aranyánál, Sas ucca 4. Kölesönös Szabolcs épület. 1544. 10. 31.

Szörmebundák, boák és prēmőrdők nagy választékban olcsón vásárolhat Kővárv szűcsmesternél, Bika bérház. 454. 12. 5.

Király kávé mégis a legjobbak! Aromás, zamatos kávé! Király üzletében a vevő előtt pörkölik. Dégenfeld tér 11. sz. 48. 1. 6.

Modern kékperetűzések, üvegezések a legolcsóbb árban a legrégibb Blattner cégnél izlésesen készíthetők. Piac ucca 89. udvarban. Telefon 24—68. 524. 1. 7.

Rözső burgonya válogatott, tetszészerinti mennyiségben kapható Arany János u. 38. alatt. 527

Könyveket, lexikonokat, sorozatokat, tudományos műveket magas áron vásárol Kultura antikvárium, Szent Anna 3. 525. 11. 7.

Női kalap! minőségbe, választékba és árba még mindig a Schimmer kalpszalon vezet, Piac ucca 9. sz. bent az udvarban. 1801. 10. 28.

Tűkrök, üvegek csiszolása, foncsurozása, üvegezések, Sipkovitsnál Nagyvárad ucca 15. Telefon szám 23-56. 825. 11. 10.

fenyő tűzifa eladó köbméterenként, egyetem központi épület üzemi irodánál. Telefon 24-00. 887

Legfinomabb kivitelben, olcsón készítek szörmeztelt női télikabátokat, ruhákat, szabni, varni úrilányokat tanítok. Péterfia u. 18. szám. 224. 10. 15.

Deutsch Lajos fűszerüzletében, Piac u. 38. sz. Állandóan frissen pörkölt meleg kávé kapható. 951. 11. 12.

Vegyés

Istálló kiadó a téli hónapokra, Böszörményi út 5-d. v. kefégyártelepen, ifj. Zeligernél. 886

Tengeri göré 300 mázsáig, kiadó, — Megtekinthető Erzsébet ucca 26. Értekezni lehet Széchenyi ucca 31. II-ik keresztpület. 997

Pénz

Felhívás! Házára, földjére bármilyen kölcsönt azonnal folyósítunk, Rákóczi ucca 19. 507. 10. 24.

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Bevezett úri- és női hölgyfodrászat, azonnal eladó. — Értekezni 12—fél 2-ig. Cím a kiadóban. 994

Üzlethelyiség, azonnalra is kiadó, — Honvéd ucca 17. 987

Bútorozott szoba

Penzió Simonyi ut 11. Szobák ellátással és anélkül is olcsón kiadók. 1813. X. 30.

Olesó szobák központi fűtéssel, hideg meleg folyóvízzel, 50 pengőtől bérelhetők az Arany Bika szállodában. Felvilágosítás egész nap a szálloda irodájában. 464. 10. 16.

Uccai bútorozott szoba, két személyre, esetleg konyha használatra kiadó, Burgondia 11. 1000

Különbejárattú jól bútorozott szoba kiadó, Széchenyi ucca 15. emelet. 1001

Kis bútorozott szoba, ágybél nélkül, jutányosan, azonnal kiadó, Rothermere ucca 25. 1006

Uccai parkettes, különbejárattú bútorozott szoba kiadó, 15-ére, Kossuth u. 67. szám. 1008

Különbejárattú bútorozott szoba kiadó, Gönczy ucca 5. szám, Kollégium mögött. 984

Kiadó lakás

két szobás

Kiadó kétszobás, fürdőszobás lakás, november 1-re. Több lakó nincs. — Diószegi ucca 18. szám, Árpádtér. 943

15-re, vagy elsejére kiadó, két szoba, konyha, virágos, csendes udvarban, Kossuth ucca 67. 1009

Kétszobás, udvari lakás, központi kiadó, Hűvelyes u. 6. sz. 988

Dobozi bérházban kétszobás lakás novemberre kiadó, A-lépcső, első emelet. Értekezni házimesternél. 992

Kiadó lakás

nagyobb

Ötszobás,

most renovált szép villafélag lakrészekkel, hatalmas üvegezett verandával 700 négyszögletes virágoskert, fenyőfákkal, ezernégyezer forint kiadó. Lakó nincs. Városban, Miklós ucca végén, Posta ucca 3. Értekezni rendőrség, I. e. 51. szoba. 881 vv.

Kiadó

Kovács uccán, Kossuthkerben négy hold föld háromszobás, terraszos villával, két hold teljes természetben levő szőlő, gyümölcsös, két hold szántó. Értekezhetni lehet Gazdák Bankja, — Kossuth uccán. 996

Kiadó

novemberre háromszobás és kétszobás modern udvari lakás, fürdőszobával, Vár ucca 8 szám alatt. 995

Ingóság eladás

Eladó

egy üstház, rézüsttel, — schöberágy, konyhaasztal, vadászkürt. Széchenyi ucca 34. szám, ajtó 5. 811

Antik

órák, porcellánok, üveges szekrény, eladó, — Eröss Lajos ucca 12 sz. 955

asztal, székek, fűrészporkályha, — virágállvány eladó, Rákóczy ucca 9. sz. 931

Virágdeszák,

boroshordók, káposztás és fürdőkádak, olcsón eladók, Nap ucca 4. sz. 991

Kézi kis stráfkoesi,

jó erős, olcsón eladó. Honvédtemető ucca 31. szám alatt. M. A.

Eladó ház hely

Horthy Miklós uton,

központi egyetemhez közel egy 500 négyszögletes villatelek eladó. Értekezni Rákóczy u. 43. szám. 983

Eladó állatok

Három darab

kilenc hónapos szimultált sovány sertés eladó, Böszörményi út 5-d. v. kefégyártelepen, — ifj. Zeligernél. 885

Ingatlanforralmi

irodák

Adómentes

házak, földek, földbérletek, szőlők, villatelek, házhelyek NAGY ingatlanirodában Csapó ucca 56. 319. 10. 14.

Felelős szerkesztő:

PÁLFY JÓZSEF

A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.